

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

Haretiștii se implică în viața cetății

MANIFESTE PENTRU BUCUREȘTI - cinci perspective oferite de studenții arhitecți ai Universității Spiru Haret -

Martie, 15 martie, a avut loc, în atmosfera relaxată și boemă a *Ceainăriei Cărturești*, vernisajul expoziției „**Manifeste pentru București**”. Cu acest prilej, au fost prezentate și expuse lucrările realizate de studenții Facultății de Arhitectură din cadrul Universității Spiru Haret.

În deschiderea evenimentului, coordonatorul proiectului, arh. Maria Duda, lect. univ. drd. în cadrul Facultății de Arhitectură a Universității Spiru Haret, a sintetizat ideea **Manifestelor** din perspectiva celor cinci echipe participante, care au „visat, gândit, proiectat, pornind de la ceea ce Bucureștii are de oferit și ceea ce dorim ca Bucureștii să fie.”

Prima echipă s-a raportat la o temă care ne afectează în viața de zi cu zi, prezentând manifestul despre „**Mobilitate**”. Cei doi studenți, care au dezvoltat această idee, și-au propus o analiză a interacțiunii dintre mobilitatea pietonilor și traficul auto. Pentru exemplificare, ei au ales centrul Bucureștii, ca principal punct de interes pentru pietoni, datorită existenței unui număr mare zone publice, de parcuri.

Din punct de vedere al traficului auto, studenții au concluzionat că centrul reprezintă, mai degrabă, o zonă de tranzit. În marea majoritate a cazurilor, autoturismele au alte destinații și traversează acest areal

doar pentru a ajunge dintr-un punct în altă a Bucureștii.

Pentru a demonstra dificultatea cu care pietonii străbat zona centrală, studenții au luat ca exemplu legătura dintre Parcul Izvor și Parcul Cismigiu. Pentru a ajunge dintr-un parc în celălalt, pietonii trebuie să traverseze trei străzi și râul Dâmbovița.

Pentru soluționarea acestui aspect al circulației pietonale, studenții arhitecți au identificat o serie de puncte, care concentrează problemele de trafic ale zonei centrale. Acestea sunt, după părerea lor, Piața Eroilor, Piața Unirii, Piața Victoriei și intersecția Izvorul Rece. Intervenția propusă ar fi în măsură să soluționeze problema traficului, pe întreaga zonă determinată de aceste 4 puncte. Soluția ar consta în realizarea unui inel, care să poată rezolva nu doar problema traficului, ci să înglobeze și toate funcțiunile parazitare – circulație, spații de locuit, alte aspecte complementare, existente în oraș, în zonele cu care comunică inelul.

În fapt, este vorba de o mega-structură, capabilă să înglobeze toate aceste funcțiuni și să comunice, totodată, în mod direct cu orașul. Rolul său ar fi acela de a ajuta la ordonarea densificării care are loc în partea centrală a Bucureștii.

Inițiatorii manifestului doresc ca acest inel să funcționeze

asemenea unui organism și să se completeze reciproc cu orașul.

Cel de-al doilea proiect propus, „**Piețele publice**”, a atras atenția asupra faptului că, după 1989, nu s-au mai construit astfel de spații. Totodată, inițiatorii manifestului au arătat că nici una dintre piețele studiate nu îndeplinește funcțiile specifice unei piețe publice.

De aceea, studenții au propus instrumentarea unei rețele de spații publice, pornind de la o zonă în care o astfel de piață lipsește total. Este vorba despre zona Pieței Rahova, care, în prezent, are doar rol comercial.

Pornind de la o rețea de patru puncte, viitorii arhitecți au propus organizarea unor locuri de întâlnire și unor spații destinate organizării de evenimente. Pentru definirea proiectului, s-a utilizat un mobilier

urban ușor, evitându-se o intervenție prea agresivă în zona respectivă.

Urmând un demers logic, manifestele studenților Facultății de Arhitectură din cadrul Universității Spiru Haret s-au concentrat și asupra „**Străzilor - ca domenii publice și comerciale**.”

Punctul de plecare, în acest proiect, l-a reprezentat chiar strada și ce înseamnă, de fapt, aceasta. Pornind de la traseele pe care studenții le realizează atunci când parcurg drumul de acasă la școală, de acasă în oraș sau atunci când doresc să prezinte orașul unui turist, viitorii arhitecți au constatat că toate aceste itinerarii se intersectează în zona centrului vechi.

Ana Maria CETĂȚEAN

(Continuare în pag. 8)

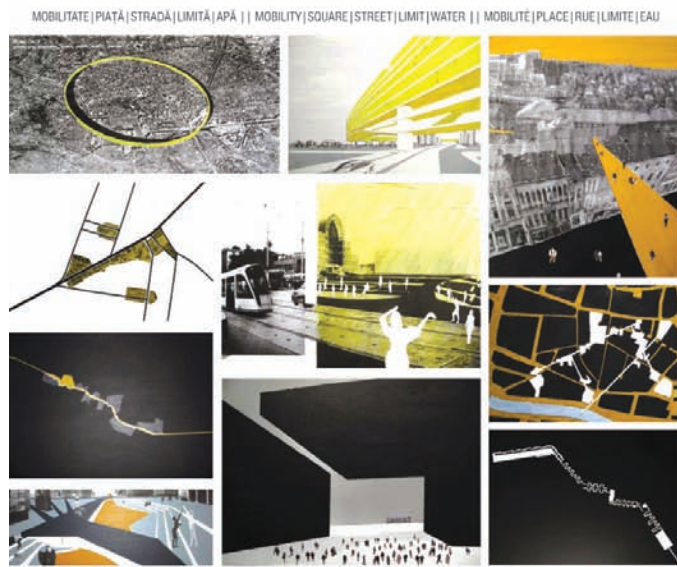
scenarii urbane expuse în ceainăria bibliotecii carturești, pictor verona nr.13 15 - 28 martie

[UNIVERSITATEA SPIRU HARET | FACULTATEA DE ARHITECTURĂ]

[CĂRTUREȘTI]

Manifestos for Bucharest | Manifestes pour Bucharest

Ce vezi la televizor NU este viața reală (Bill Gates)

Prof. univ. dr. Emilian M. DOBRESCU

V-ați întrebat vreodată de ce nu vă ajung banii, de ce copiii dumneavoastră par de necontrolat, de ce plăți rate insuportabile la bancă, de ce nu vă mai place nimic din ce aveți în casă, de ce vă vine mereu să vă certați cu toată lumea, de ce vă simțiți neglijat, ignorat, umilit, strivit de cei care ar trebui să vă servească, de ce nu sunteți fericit și nici măcar mulțumit sau pur și simplu de ce fetele poartă de aproape doi ani cizme în miezul veri? Dar v-ați întrebat și de ce de fapt nimic pentru ca aceste ingerințe în viața dumneavoastră să nu mai continue? Vă prezentăm cinci modalități de influență și educație cotidiană nefaste asupra minții și acțiunii dumneavoastră:

1. În fiecare zi, pe toate canalele media, i se oferă cetățeanului obișnuit un exemplu de personaj realizat din punct de vedere financiar și se insistă pe cât de mulți bani are respectivul, câte bunuri deosebite își cumpără în fiecare zi, cu ce „persoane bine” umblă, în ce casă luxuoasă trăiește și cât de simpatic e în discuțiile cu presa. În acest fel, puțin câte puțin, omul obișnuit ajunge să fie, în mod real, interesat de viața personajului neobișnuit. Apoi i se oferă omului obișnuit informații despre situații conflictuale din viața personajului neobișnuit, de genul: divorț cu scânteie sau despărțire violentă, dispute pe moșteniri, corupție, exprimări colorate. Nu la fel de bine primite, dar destul de eficiente sunt și informațiile despre aspecte pozitive din viața omului neobișnuit: căsătorie, o nouă cucerire, un act caritabil.

2. În fiecare zi, pe toate canalele media, i se explică omului obișnuit de unde să își ia cel mai avantajos credit, care sunt băncile care au comisioane ascunde și, prin excludere, care sunt cele mai sigure și unde trebuie să dea fuga să ia bani. Apoi, i se spune ce lucruri rele i se pot întâmpla dacă nu își plătește ratele.

(Continuare în pag. 3)

Semnalăm

O excelentă revistă dedicată istoriei presei

Valeriu RÂPEANU

De curând am primit cel de al doilea număr al *Revistei Române de Istoria Presei*, tipărită sub egida Asociației Române de Istoria Presei, publicație care își definește un loc distinct în universul tipăriturilor culturale. Și nu numai. Fără îndoială, meritul apariției acestei reviste, care unește cunoașterea științifică, elevația intelectuală, prezentarea grafică de înaltă ținută, revine colegului nostru profesor Ilie Rad, care se dovedește un ziarist entuziaș și competent, un intelectual cu un acut simț al valorilor contemporane. Pe lângă aceste calități, Domnia Sa are conștiința că istoria presei românești nu reprezintă o infra realitate culturală, nu constituie o zonă marginală a trecutului nostru. De aceea, *Revista* pe care o conduce împreună cu colegii redacționali nu operează, ci combate îngustimile dogmatice, opiniile

exclusiviste, care urmăresc să creeze false opoziții, să anatimizeze creatori de maximă importanță, aș spune chiar de răscruce, care au ilustrat istoria culturii românești în care se include și cea a presei. De aceea socotim binevenită și tipărirea conferinței pe care academicianul Eugen Simion a ținut-o în deschiderea celui de al treilea Congres Național al Istoriei Presei din România, intitulată *Publicistica Românească: Modelul Eminescu*. Este nu doar o expunere academică, rigidă a ceea ce reprezintă *modelul Eminescu* în presa românească, ci și o rememorare binevenită, aș spune, a modului în care înțelegem să întâmpinăm fapte fundamentale de cultură, care onorează o ambianță spirituală cum ar fi, mult dorită și imposibil de realizat în condițiile dinainte de 1989, tipărirea manuscriselor eminesciene în integralitatea lor. Nu le vom repeta culturală, nu constituie o zonă marginală a trecutului nostru. De aceea, *Revista* pe care o conduce împreună cu colegii redacționali nu operează, ci combate îngustimile dogmatice, opiniile

și, în același timp, un act de responsabilitate, o pasiune și un mesianism, un profetism, care, toate la un loc, evident, au avut un răsunet și au chiar până astăzi un răsunet – cum vom vedea îndată – în conștiința românească. Al doilea lucru, pe care voiam să-l spun, e că publicistica lui Eminescu este și va fi mereu obiect de controversă în cultura românească.

„Obiect de controversă” da. Aș considera binevenită o asemenea controversă științifică, întemeiată pe cunoașterea contextului istoric și social în cadrul căruia s-a afirmat Eminescu și a rostii, cu pasiunea ce îi era caracteristică, fără teamă de umbrări pe care le putea avea asupra lui această ofensivă de zi cu zi, în numele unor idealuri în care el a crezut fără să le tranșeze, fără să le scoată la mezelul vânzărilor profitabile. Dar nu, nu avem o asemenea confruntare, ci, mai degrabă, o întoarcere stranie la „metodele” anilor dinaintea lui 1989 când publicistica lui Eminescu era pur și simplu interzisă, când se puteau

doar tipări – cu câtă greutate – ediții selective, iar, când a apărut cel de al IX-lea volum, nu mai e nevoie să spunem ce soartă tristă a avut. Din păcate, nu știu dacă mai există *memoriile* adresate „conducătorilor superiori”, unele de-a dreptul lui Nicolae Ceaușescu, prin care s-a obținut retragerea din circulație a volumului. Dar, dacă s-ar afla și s-ar publica, am vedea cât de mult seamănă cu indignările de astăzi din momentul apariției volumelor care au căutat și au reușit să tipărească în integralitatea ei opera publicistică eminesciană.

(Continuare în pag. 3)

Studenți ai Universității Spiru Haret din nou pe podium

Trei medalii la Campionatul Național Universitar de Schi

Lector univ. drd. George CĂTUNĂ

În zilele de 10, 11 și 12 martie 2011, în cunoscuta stațiune turistică montană Poiana Brașov, în organizarea Ministerului Educației, Cercetării Tineretului și Sportului și a primitorilor gazde, Universitatea Transilvania din Brașov și Facultatea de Educație Fizică și Sporturi Montane, s-a desfășurat **Campionatul Național de Schi alpin** și **Snowboard**, ediția 2011.

Competițiile studentescă de tradiție, la care au participat, și de data aceasta, centre universitare unde practicarea sporturilor de iarnă

se bucură de aprecierea studenților: Brașov, Bacău, Pitești, Alba Iulia, Cluj, Târgu Mureș, București și Timișoara, a cunoscut o participare numeroasă, studenți - sportivi valoroși și asistenți.

În decurul minunat al munților Postăvaru, pe dificila parte *Lupului*, binecunoscut iubitorilor schiului de performanță, s-au înscris la această ediție a Campionatelor naționale

universitare 78 de studenți și studente, printre care s-au aflat și mulți sportivi prezenți de fiecare dată la concursurile naționale de schi și

snowboard, de data aceasta ei reprezentând institutele de învățământ superior unde învață și se pregătesc pentru viitoarele profesii.

Prezentă pentru a doua oară la Campionatul Național Universitar de Schi, Universitatea Spiru Haret a fost reprezentată de NORBERT B. NAGY, student în anul III al ciclului de licență, care a concurat în cele două probe de schi alpin organizate: *Slalom Special*, la al cărui start s-au alinai 47 de studenți, și la *Slalom Urias*, la care au concurat 35 schiori studenți. Studentul Universității Spiru Haret s-a clasat, la ediția din acest an a Campionatelor naționale universitare, pe **Locul 1**, devenind **Campion**

Național Universitar la slalom urias și la *Combinata alpină* și o *medalie de Vicecampion Național Universitar, la slalom special*.

Astfel, la final de iarnă, bucuria participării la o astfel de competiție prestigioasă dedicată studenților a fost cu atât mai mare cu cât a fost înconunată de un succes demn de luat în seamă, atât din punctul de vedere personal, al noului CAMPION UNIVERSITAR medaliat, cât și al Universității SPIRU HARET, ce a surclasat, prin rezultate, numeroasele universități prezente și situate în zone în care sporturile de iarnă (schi și snowboard) sunt la ele acasă.

EDUCAȚIA 2.0 – incursiune în învățarea asistată de calculator

Conf. univ. dr. Miorița GOT
Facultatea de Litere

Paradigma învățământului actual presupune, mai mult decât oricând, implicarea în procesul educativ a decidenților, a actorilor sociali, a specialiștilor în domeniu – în vederea derivării coerente a finalităților, a competențelor și a activităților de formare consecutive care decurg din obiectivele prevăzute de curriculum.

Problema educației reprezintă pentru societatea românească actuală un punct vital în derularea proiectelor de integrare europeană. Astfel, centrarea atenției unor factori decidenți din anumite instituții abilitate pe dezvoltarea priorităților a școlii românești a creat premise favorabile pentru derularea unor programe educaționale la nivel european, flexibile și deschise, cu o eficiență demonstrată. În condițiile în care se afirmă tot mai des că învățământul românesc contemporan s-a împotmolit într-o situație disperată – ignorat sau supus unor neînțelese reforme, terorizat de politici și de subfinanțare –, am avut recent bucuria unui reviriment de ordin personal, participând ca invitat, în calitate de profesor al Universității Spiru Haret, la manifestările organizate de SIVECO Romania.

Este vorba despre semina-rele **Prezentarea și diseminarea rezultatelor proiectului european ASPECT** (București, sala de conferințe a hotelului Euro Hotel Polizu, 28 ianuarie 2011) și **Prezentarea și diseminarea rezultatelor proiectului european EduTubePlus** (Snagov, sala de conferințe a hotelului Mirage, 26-27 februarie a.c.). Cu prilejul finalizării celor două proiecte în februarie 2011, SIVECO Romania a organizat o reuniune de informare asupra rezultatelor înregistrate.

Proiectul ASPECT (*Adopting Standards and Specifications for Educational Content*), finanțat prin programul eContentPlus al Comisiei Europene, a debutat în septembrie 2008 și este rezultatul unui parteneriat care cuprinde 22 de instituții din 15 țări europene, incluzând nouă ministere ale Educației (din Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Italia, Lituania, Portugalia, Slovenia și Ungaria), patru companii private producătoare de conținut (printre ele numărându-se și SIVECO Romania), precum și importanți furnizori de tehnologie. Iată câteva obiective majore ale programului: să analizeze comparativ modul în care diverse pachete de standarde și specificații sunt aplicabile conținutului digital educațional (atât cel comercial, cât și cel generat de utilizatori, în special de profesori); să verifice în ce măsură implementarea de standarde și de specificații pentru conținutul digital educațional crește gradul de inter-operabilitate al resurselor educaționale la nivel european; să elaboreze un set de bune practici, prin intermediul căruia instituțiile europene care furnizează educație să beneficieze de o soluție completă, axată pe nevoi, în scopul căutării, schimbului și reutilizării unor resurse educaționale.

(Continuare în pag. 3)

ADOPTAREA EURO ÎN ROMÂNIA

Conf.univ.dr. Ilie SIMON

Vom analiza stadiul adoptării euro, prevăzut pentru 2014 în Programul Național. Pe baza analizei criteriilor de convergență în condițiile concrete din România vom încerca să avansăm o altă dată pentru integrarea monetară.

1. Adoptarea euro în 2012

Aderarea României la Uniunea Europeană (EU) la 1 ianuarie 2007, pe fundalul performanțelor remarcabile ale economiei românești, începând cu anul 2000, l-a determinat, probabil, pe guvernatorul Băncii Naționale din România (BNR), în cadrul unei reuniuni regionale privind mediul economic, din mai 2007, să lanseze perspectiva introducerii monedei euro, în România, în 2012, cu doi ani mai devreme decât era prevăzut în Programul Național.

Ce s-a întâmplat între timp? România se caracterizează printr-o economie relativ mică, deschisă spre exterior, reprezentând aproximativ 1% din produsul intern brut (PIB) al Uniunii Europene (UE), fiind puternic influențată de șocurile externe, fie ele pozitive sau negative, fiind grav afectată de criza începută în SUA încă de la sfârșitul anului 2007 și apoi extinsă și în alte țări, în special cele europene. Astfel, după o criză de cca 2-3 ani, creșterea

economică în SUA și în alte țări dezvoltate s-a reluat în 2010, de natură să ducă la o creștere a cererii externe pentru produsele și serviciile românești, sprijinind astfel revigorarea economică și în România. Cu toate acestea, se manifestă încă o prudență exagerată la investitorii din aceste țări, explicabilă prin criza de lichiditate prin care au trecut, astfel încât extinderea de noi fonduri pentru investiții în străinătate, inclusiv de fonduri noi pentru investiții în România este încă frănată. Mai mult decât atât, o parte a investitorilor străini, fiind confrunțați cu lipsa de lichidități și cu un randament diminuat al activelor lor fizice și financiare din țările lor, și-au retras o parte din investițiile financiare pe termen scurt, în primul rând din țările emergente, inclusiv din România. Pe baza evoluțiilor ulterioare din România și din străinătate, în special din Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană vom încerca să estimăm posibilitatea de a adopta euro în 2012 sau 2014, costurile și beneficiile de a face acest lucru, și să prezentăm în cele din urmă o altă dată pentru adoptarea monedei euro în România. Analiza va începe cu criteriile nominale de convergență, precum și cele reale, și modul în care BNR poate avea rolul determinant în realizarea acestor criterii.

(Continuare în pag. 4)

STUDENTII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Marketing și Afaceri Economice Internaționale,

- lector univ. dr. Elena GURGU

Student: *Activitatea economică globală este în revenire după recesiunea din anii 2008 – 2009?*

Profesor: Activitatea economică globală continuă să se redreseze, dar într-un ritm neuniform. Ritmul de redresare la sfârșit de an 2010 este mai lent decât cel înregistrat în primele șase luni ale anului, pe măsură ce impactul exercitat de unii factori favorabili, precum ciclul de refacere a stocurilor și stimulentele fiscale, se estompează. În economiile

dezvoltate, ritmul de creștere a fost mai modest, în timp ce, în economiile emergente, acesta se menține robust, în pofida moderării consecmate recent. Presiunile inflaționiste continuă să fie destul de reduse în economiile dezvoltate, deși în ultimele luni au înregistrat o ușoară intensificare. Această evoluție diferă de cea raportată de unele economii emergente, unde persistă presiuni inflaționiste mai accentuate.

Student: *Și economiile țărilor din Europa Centrală și de Est, membre ale UE, din afara zonei euro (ECE), printre care și România, își revin?*

Profesor: Da. În prezent, și țările ECE ies treptat din cea mai adâncă recesiune pe care au traversat-o după tranziția către economii orientate spre piață, aproape toate țările înregistrând ritmuri trimestriale medii pozitive de creștere economică începând cu a doua jumătate a anului 2009.

Importanța acestei constatări mondeoconomice constă în pașii care trebuie urmați pentru a duce la bun sfârșit acest trend de creștere pe plan regional și, nu în ultimul rând, mondial.

Student: *Care sunt informațiile din mediul extern zonei Euro?*

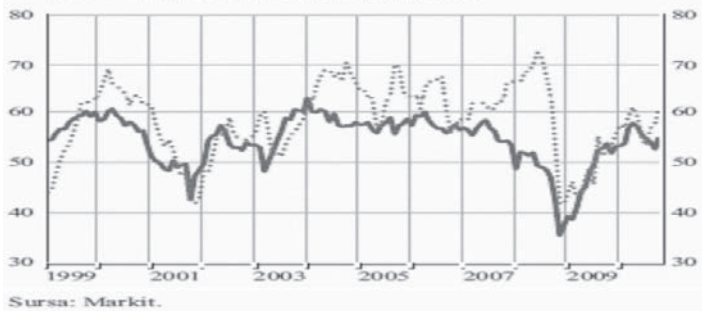
Profesor: Activitatea economică globală continuă să se redreseze, dar într-un ritm neuniform și mai lent decât cel înregistrat în primele șase luni ale anului 2010, pe măsură ce impactul exercitat de unii factori favorabili, precum ciclul de refacere a stocurilor și stimulentele fiscale, se estompează.

În economiile dezvoltate, necesitatea redresării bilanțurilor, perspectivele nefavorabile privind

continuarea revirimentului economic mondial într-un ritm mai moderat în a doua jumătate a anului 2010. Indicele global IDA (Indicele Directorilor de Achiziții) aferent producției din toate sectoarele economice la nivel mondial s-a redus constant timp de cinci luni până în octombrie 2010, când a crescut până la 54,8. Acest indice se menține peste media pe termen lung, dar se plasează sub media înregistrată în semestrul I 2010, cum prezentăm în Graficul 1.

Grafic 1 Indicele global al directorilor de achiziții (IDA)

(date lunare; industria prelucrătoare și servicii; indice de repartizare)

condițiile de pe piața forței de muncă și nivelurile reduse înregistrate de încrederea consumatorilor au contribuit la temperarea procesului de relansare economică. În schimb, economiile emergente continuă să raporteze o creștere dinamică, în pofida moderării acesteia în ultimele luni.

Cele mai recente informații furnizate de sondaje confirmă

În economiile dezvoltate, presiunile inflaționiste sunt în continuare destul de scăzute, în pofida ușoarei accelerări a ratelor inflației în ultimele luni. Cu toate acestea, în unele economii emergente persistă presiuni inflaționiste mai puternice. În țările OCDE, rata anuală a inflației a crescut în decursul ultimului an, până la 1,9% în luna octombrie 2010, comparativ cu 1,7% în luna septembrie , cum prezentăm în Graficul 2.

Grafic 2 Evoluția prețurilor pe plan mondial

(date lunare; variații procentuale anuale)

Student: *Ce a determinat această creștere a inflației?*

Profesor: La această creștere a contribuit majorarea prețurilor la alimente și energie. În luna octombrie 2010, inflația anuală exclusiv alimente și energie a fost de 1,1%, în ușoară descreștere față de 1,2% în luna septembrie. Deși cum arată indicele global IDA aferent costurilor de producție, prețurile achizițiilor s-au majorat în ultimele luni, menținându-se însă sub nivelurile consecmate anterior crizei.

Student: *Domeniul nostru de interes, ca români, este situația din zona europeană. Cum se prezintă aceasta?*

Profesor: Pe ansamblu, cele mai mari state membre ale UE din Europa Centrală și de Est au continuat să se redreseze în ultimele trimestre. Procesul de relansare continuă să fie susținut de cererea externă și de refacerea stocurilor, deși predomină unele diferențe de la o țară la alta. Cererea internă s-a menținut destul de scăzută, datorită condițiilor nefavorabile de creditare și a celor de pe piața forței de muncă, gradul redus de utilizare a capacităților de producție, precum și constrângerilor de natură fiscală din unele țări. Privind în perspectivă, indicatorii pe termen scurt sugerează o nouă ameliorare a situației economice în toate țările, cu excepția României, în cazul căreia estimarea preliminară indică o creștere negativă pentru trimestrul III 2010.

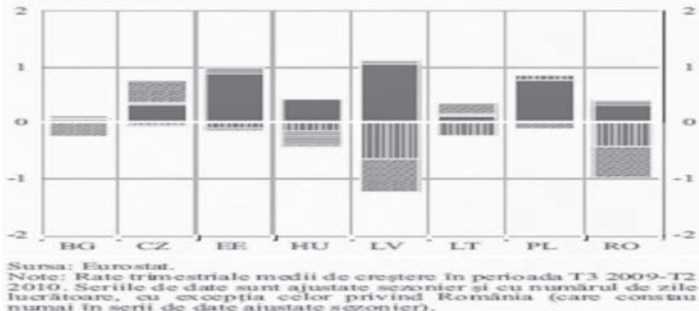
În ultimele luni, inflația a crescut în statele membre ale UE din Europa Centrală și de Est. În luna octombrie 2010, inflația IAPC s-a situat la 1,8% în Republica Cehă, 2,6% în Polonia, 4,3% în Ungaria și 7,9% în România. În majoritatea țărilor, creșterea inflației s-a datorat prețurilor la energie și alimente, reflectând parțial un efect de bază ca urmare a reducerilor puternice din anul anterior. Nivelul relativ ridicat al inflației din România reflectă, de asemenea, impactul exercitat de majorarea TVA, aplicată începând cu luna iulie 2010.

Situația economică s-a stabilizat și în statele mai mici membre ale UE din afara zonei euro, și anume în țările baltice și Bulgaria. Inflația a crescut și în aceste țări față de nivelurile foarte scăzute, și temporar negative, consecmate în timpul recesiunii puternice din 2009.

În Rusia, redresarea activității economice a fost întreruptă în trimestrul III 2010, ca urmare a impactului nefavorabil exercitat de valul de caniculă extremă care a cuprins țara. Potrivit estimărilor preliminare, creșterea PIB real, în termeni anuali, s-a temperat în trimestrul III, ajungând la 2,7%, în scădere față de 5,2% în trimestrul II. Totuși, având în vedere caracterul temporal al acestui soc, se așteaptă o nouă intensificare a creșterii economice până la sfârșitul anului 2010, după cum sugerează și principalii indicatori. Inflația a început să crească, ajungând în luna octombrie la 7,5%, în termeni anuali. Această creștere s-a datorat, în mare parte, majorărilor înregistrate de prețurile alimentelor, ca urmare a valului sever de caniculă. Pe un orizont de timp mai îndelungat, este posibil ca ritmul de redresare să fie influențat de evoluția prețurilor materiilor prime și de creșterea creditării interne.

Grafic A Contribuția pe sectoare la creșterea valorii adăugate

(variații procentuale; puncte procentuale)

Sursa: Eurostat.
Note: Rate trimestriale medii de creștere în perioada T1 2009-T2 2010. Serii de date sunt ajustate sezonier și cu numărul de zile lucrătoare, cu excepția celor privind România (care conștin numai în serii de date ajustate sezonier).

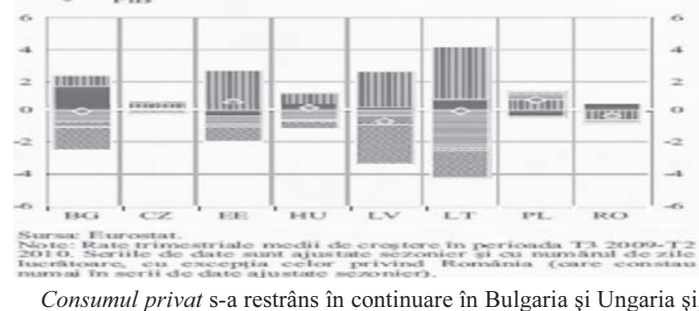
Student: *Care sunt parametrii ce caracterizează starea actuală a economiilor?*

Profesor: Nivelul scăzut al activității din construcții a limitat anul trecut revigorarea în aproape toate țările ECE. Acesta este, în special, cazul țărilor baltice, unde sectorul construcțiilor a înregistrat o creștere nesustenabilă în perioada anterioară de boom economic. Totuși, contribuția pozitivă pe care a avut-o sectorul construcțiilor la expansiunea economică în mai multe țări în trimestrul II 2010 sugerează faptul că trendul descendent a atins pragul minim. În mod similar, activitatea din sectorul serviciilor s-a menținut pe un palier relativ modest la începutul redresării, dar, în multe țări, aceasta a contribuit din nou la creștere în semestrul I 2010.

În majoritatea țărilor, intensificarea activității economice s-a datorat, în principal, stocurilor și cererii externe, generată de revirimentul schimburilor comerciale internaționale începând cu a doua jumătate a anului 2009 (Graficul B). În schimb, cererea internă s-a menținut la un nivel scăzut în toate țările, cu excepția Poloniei.

Grafic B Contribuția cheltuielilor la creșterea PIB real

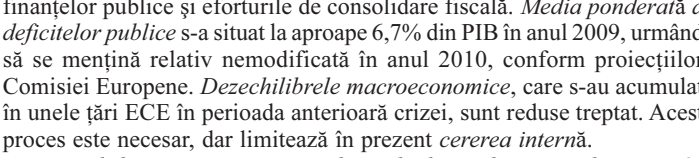
(variații procentuale; puncte procentuale)

Sursa: Eurostat.
Note: Rate trimestriale medii de creștere în perioada T1 2009-T2 2010. Serii de date sunt ajustate sezonier și cu numărul de zile lucrătoare, cu excepția celor privind România (care conștin numai în serii de date ajustate sezonier).

Grafic C Inflația IAPC

(variații procentuale anuale; date lunare)

Sursa: Eurostat.

REDRESAREA ECONOMICĂ ÎN STATELE MEMBRE ALE UE DIN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

După recesiunea din anii 2008-2009, economiile celor opt țări din Europa Centrală și de Est, membre ale UE, din afara zonei euro (ECE), se redresează treptat, deși există diferențe semnificative de la o țară la alta. În prezent, creșterea activității economice este determinată în principal de exporturi, în condițiile în care cererea internă se menține la un nivel scăzut. Țările care au acumulat dezechilibre interne și externe relativ mai substanțiale înainte de criza financiară au suferit contracții mai severe ale producției în timpul crizei, majoritatea confruntându-se cu o redresare economică mai lentă.

Deși contribuie la redresarea bilanțurilor populației, aceasta frânează consumul privat pe termen scurt. În plus, ponderea semnificativă a creditelor neperformante din unele țări (între 17,5% și 19,2% în Lituania, Letonia și România în trimestrul I 2010) limitează capacitatea băncilor de a acorda în continuare credite.

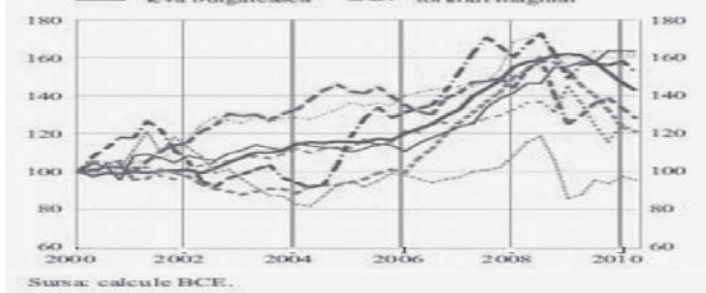
Odată cu încetinirea consecmată de creșterea creditelor, soldurile conturilor financiare au continuat să se deterioreze după primele semne de reviriment, comparativ cu nivelurile raportate în timpul crizei; deteriorarea este semnificativ mai accentuată dacă baza de comparație o reprezintă nivelurile înregistrate în perioada anterioară de avânt economic. Pe tipuri de fluxuri de capital, investițiile de portofoliu, care tind să fie o formă relativ volatilă de intrări de capital, au devenit negative într-o serie de țări ECE în timpul crizei. Totuși, în perioada recentă, acest trend descendent s-a inversat în unele țări (de exemplu în Lituania și Polonia). În schimb, majoritatea țărilor ECE au continuat să atragă investiții străine directe (ISD) sau au raportat numai ieșiri nesemnificative în timpul crizei și în perioada actuală de redresare. Este probabil ca aceste intrări de ISD să joace un rol important în susținerea unei expansiuni economice sustenabile, în special dacă sunt direcționate către sectorul bunurilor comercializabile.

În perioada anterioară crizei, multe țări ECE s-au confruntat cu dezechilibre, printre altele ca urmare a creșterilor nesustenabile înregistrate de salarii, care au depășit semnificativ câștigurile de productivitate. Totuși, în timpul crizei, unele țări au diminuat salariile nominale, în special țările baltice, care au aplicat reduceri cu 26%, în medie, începând cu jumătatea anului 2008.

Deși această micșorare a veniturii disponibil îngreunează suplimentar capacitatea de consum a populației, ajustările realizate au ajutat aceste țări ECE să contrabalanseze parțial pierderea anterioară de competitivitate prin prețuri față de principalii lor parteneri comerciali (Graficul C).

Grafic C Cursul de schimb efectiv real pe baza costurilor unitare cu forța de muncă

(T1 2009 = 100)

Sursa: calcule BCE.

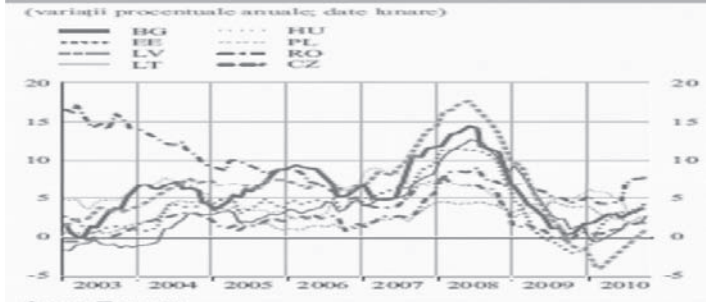
Proiecții PIB pentru anul 2011

	FMI	Comisia Europeană	Consensus Economics
BG	2,0	2,6	2,4
CZ	2,2	2,3	2,2
EE	3,5	4,4	3,8
HU	2,0	2,8	2,4
LV	3,3	3,3	2,9
LT	3,1	2,8	2,9
PL	3,7	3,9	3,8
RO	1,5	1,5	1,5

Sursa: IMF World Economic Outlook (octombrie 2010), prognoza de toamnă a Comisiei Europene (noiembrie 2010) și Consensus Economics Forecasts (noiembrie 2010).

Grafic D Inflația IAPC

(variații procentuale anuale; date lunare)

Sursa: Eurostat.

Student: *Care sunt perspectivele privind activitatea economică din mediul extern zonei Euro?*

Profesor: Privind în perspectivă, sondajele cu privire la încrederea în economie semnalează o nouă consolidare a redresării în toate țările ECE, deși într-o mică măsură în Bulgaria și România. Conform anticipațiilor, cererea internă va avea o contribuție mai semnificativă la creșterea economică în anul 2011, deși este probabil ca exporturile să rămână un motor al activității economice în regiune. În condițiile în care se așteaptă ca atât cererea internă, cât și cea externă să conseneze ritmuri mai ridicate în anul 2011, proiecțiile pentru creșterea PIB real în 2011 se situează la aproximativ 3,5% în cazul țărilor baltice și al Poloniei, la 2,3% în cazul Republicii Ceha, Ungariei și Bulgariei și la 1,5% în cazul României (a se vedea tabelul Proiecții PIB pentru anul 2011).

Proiecții PIB pentru anul 2011

	FMI	Comisia Europeană	Consensus Economics
BG	2,0	2,6	2,4
CZ	2,2	2,3	2,2
EE	3,5	4,4	3,8
HU	2,0	2,8	2,4
LV	3,3	3,3	2,9
LT	3,1	2,8	2,9
PL	3,7	3,9	3,8
RO	1,5	1,5	1,5

Sursa: IMF World Economic Outlook (octombrie 2010), prognoza de toamnă a Comisiei Europene (noiembrie 2010) și Consensus Economics Forecasts (noiembrie 2010).

Există încă riscuri la adresa acestor perspective ale evoluției economiei din regiunea ECE. În pofida faptului că în toate țările ECE (cu excepția Lituaniei), rata șomajului s-a diminuat treptat (sau cel puțin a încetat să mai crească) începând cu prima parte a anului 2010, este posibil ca nivelul în continuare ridicat al șomajului să afecteze consumul privat pentru o perioadă prelungită de timp. În mod similar, în cazul în care continuă reducerea îndatorării sectorului privat, creșterea cererii interne va fi mai modestă. Totodată, incertitudinii suplimentare sunt generate de perspectivele privind cererea externă, precum și fluxurile de capital în această regiune.

Câteva aspecte privind exproprierea și implicațiile sale economice

Lect.univ.dr.d. Diana Anca ARTENE
Facultatea de Drept și Administrație Publică

Dreptul de proprietate este un drept absolut, fapt confirmat atât de prevederile constituționale, cât și de legile civile. O încălcare a caracterului absolut al dreptului de proprietate este exproprierea. Reglementarea cazurilor excepționale în care ea se aplică a reprezentat o prioritate. Exproprierea pentru utilitate publică reprezintă realizarea interesului public printr-o acțiune legitimă și îndreptățită a statului, chiar dacă, într-o măsură mai mare sau mai mică, limitând interesul individual, îngrijind drepturile și libertățile persoanelor. Consecințele deosebite, pe care o asemenea măsură le implică, au determinat consacrară caracterului ei excepțional și limitarea cazurilor în care exproprierea este posibilă.

Proprietatea este dreptul pe care îl are cineva de a se bucura și dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege (art. 480 Cod civil). Din analiza acestui text de lege desprindem două din caracterele esențiale ale dreptului de proprietate, unul în completarea celui al: caracterul absolut și cel inviolabil. Prin prezența lor, aceste două trăsături ale dreptului de proprietate, determină ca acesta să nu poată fi încălcat de nimeni, sub nicio condiție, atât persoană fizică, cât și juridică, inclusiv stat. Această interdicție cunoaște două excepții, dintre care, una este cea prevăzută de art. 481 Cod civil.

În doctrină s-a apreciat că proprietatea este, atât în sens economic, cât și juridic, expresia supremă a accesului oamenilor la posesia , folosința și dispoziția bunurilor, dar, uneori, acest acces este îngărdit din necesități economice, datorate nevoii de progres. Realizarea interesului public printr-o acțiune a statului, de regulă legitimă, legală, a însemnat, din totdeauna, într-o măsură mai mare sau mai mică, o limitare a interesului individual, o îngărdire a drepturilor și libertăților indivizilor. Pe de altă parte însă, existența unei utilități publice(determinată tocmai de nevoia de dezvoltare) nu este suficientă pentru justificarea prirării de proprietate. În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că trebuie să existe un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat. Statul trebuie să păstreze un just echilibru între interesele colective ale societății și interesele particulare, astfel încât persoana afectată să nu fie pusă în situația de a suporta o sarcină specială și exorbitantă în folos public.

EXPROPRIEREA – NOTIUNE, SEDUL MATERIEI

În vederea realizării unor lucrări care servesc unor utilități publice și ținând seama de caracterul de excepție conferit de Constituția României și

de Codul civil cedării dreptului de proprietate a apărut instituția exproprierii. Exproprierea reprezintă operațiunea juridică prin care se realizează trecerea forțată în proprietatea publică, prin hotărâre judecătorească, a unor imobile aflate în proprietate privată, cu o dreptă și prealabilă despăgubire, pentru o cauză de utilitate publică. Definiția dată de doctrină are la bază prevederile constituționale potrivit cărora „nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire. Prevederile textului constituțional nu au caracter de noutate deoarece atât constituții anterioare, cât și alte acte normative, printre care Codul civil, au acordat importanța cuvenită exproprierii.

Caracterul de excepție al pierderii dreptului de proprietate prin expropriere este întărit și de prevederile Legii nr. 33/1994, care cuprinde dispoziții de natură să asigure atât cadrul legal adecvat procedurilor de expropriere și stabilire a despăgubirilor, cât și apărarea dreptului de proprietate. Sedul principal al materiei îl constituie, așadar, textul Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, în completarea căruia a fost adoptat Regulamentul privind procedura de lucru a comisiilor pentru efectuarea cercetării prealabile în vederea declarării utilității publice pentru lucrări de interes național sau de interes local. Reglementări speciale în materia exproprierii găsim și în alte acte normative. Exproprierea pentru cauză de utilitate publică este o excepție de la caracterul inviolabil al dreptului de proprietate. În același timp, ea este o excepție de la caracterul absolut al acestui drept. Privită din această perspectivă, exproprierea este cea mai severă restricție care poate fi adusă dreptului de proprietate privată. Textele interne de lege sunt în strânsă armonizare cu prevederile internaționale. Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului prevede în art. 1, protocolul I că „orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”

OBIECTUL EXPROPRIERII

Exproprierea privește doar imobilele aflate în proprietatea particulară și aceasta intervine în situații excepționale, atunci când părțile nu se înțeleg asupra altei modalități de trecere a imobilului dintr-un patrimoniu în altul. Dacă proprietarul imobilului acceptă o altă modalitate de transfer, vânzare cumpărare, schimb, donație etc, procedura exproprierii nu se va mai declanșa. De asemenea, această procedură excepțională nu este necesară nici atunci când părțile s-au înțeles asupra modalității de transfer, dar nu și asupra cuantumului despăgubirii, în aceste situații instanța de judecată fiind cea în măsură să stabilească valoarea imobilului. La calculul cuantumului despăgubirilor se vor avea în vedere criteriile prevăzute de Legea nr. 33/1994, respectiv valoarea reală a imobilului,

prejudiciul cauzat proprietarului, prețul la care se vând, în mod obișnuit imobilele de același fel, în aceeași localitate. Despăgubirea acordată de către instanță nu va putea fi mai mică decât cea oferită de expropriator și nici mai mare decât cea solicitată de expropriat sau de altă persoană interesată.

EXPROPRIEREA – MOD DE DOBÂNDIRE A DREPTULUI DE PROPRIETATE PUBLICĂ

Exproprierea pentru cauză de utilitate publică nu reprezintă doar o restricție adusă dreptului de proprietate, ci și un mod original de dobândire a proprietății publice. În doctrină s-a arătat că, înainte de toate, exproprierea este o instituție de drept public, un act de putere publică, prin care se realizează dobândirea forțată a proprietăților private, necesare executării lucrărilor de utilitate publică în schimbul unei despăgubiri. Așa cum am mai arătat, exproprierea aduce atingere gravă caracterului absolut al dreptului de proprietate, și de aceea reglementarea cazurilor excepționale în care ea este posibilă constituie o prioritate pentru legiuitor care, așa cum s-a afirmat, trebuie să ia „toate precauțiunile ca proprietatea privată să nu fie jertfită intereselor generale decât numai întrucât este absolut necesar”. Din momentul când dreptul de proprietate privată încetează dând naștere dreptului de proprietate publică asupra imobilului expropriat, exproprierea devine un mod de dobândire a dreptului de proprietate publică, reglementat de art. 7 lit.d. din Legea nr.33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică și regimul acesteia.

De-a lungul timpului, s-a apreciat că, în ciuda faptului că reprezintă o extrem de serioasă atingere adusă nu doar exercitării dreptului de proprietate, ci o limitare a conținutului său normativ, exproprierea rămâne singura modalitate, acceptată în țările democratice, de transfer al proprietății prin transformarea dreptului de proprietate privată în proprietate publică.

PROCEDURA EXPROPRIERII

Procedura exproprierii se derulează în trei etape, două administrative și una judiciară.

Prima etapă constă în **declanșarea de utilitate publică**, a obiectivului pentru care urmează a se face exproprierea. Declanșarea utilității publice se face numai după efectuarea unei cercetări prealabile. Aceasta este condiționată de înscrierea lucrării în planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului, aprobate conform legii, pentru localități sau zone unde se intenționează executarea ei. Utilitatea publică se declară pentru lucrări de interes național sau de interes local. Pentru lucrări de interes național utilitatea publică se declară de Guvern, iar pentru lucrări de interes local de către consiliile județene și de către Consiliul Local al Municipiului București. Pentru lucrările de interes local care se desfășoară pe teritoriul mai multor județe, utilitatea publică este declarată de o comisie

compusă din președinții consiliilor județene respective. În caz de dezaord, utilitatea publică în cauză poate fi declarată de către Guvern.

În etapa următoare, expropriatorul întocmește planul imobilelor expropriate, cu indicarea numelui proprietarilor și a ofetelor de despăgubiri, care se depun la consiliul local al localității în care sunt situate imobilele respective, în vederea consultării de către cei interesați.

Exproprierea propriu-zisă și stabilirea despăgubirilor este ultima etapă, care este reglementată de capitolul IV al Legii nr. 33/1994. Soluționarea cererilor de expropriere este de competența tribunalului în raza căruia este situat imobilul. Instanța va verifica dacă sunt îndeplinite condițiile cerute pentru expropriere, fără a putea repune în discuție, în principiu, problemele de fond privitoare la expropriere (de exemplu, necesitatea acesteia, întinderea, faptul că nu a fost contestată hotărârea comisiei etc.). Tot tribunalul va hotărî și asupra despăgubirilor cunvenite fiecăreia dintre persoanele interesate. Transferul dreptului de proprietate de la expropriat la expropriator are loc însă nu la momentul rămănerii definitive a hotărâri de expropriere, ci la data la care expropriatorul și-a executat obligația de plată a despăgubirilor. Legea permite ca plata despăgubirilor să se facă în modul convenit de părți, iar în lipsa unui acord în acest sens, modalitatea de plată va fi stabilită de instanța de judecată, care va decide și cu privire la termenul plății, acesta neputând depăși 30 de zile de la data rămănerii definitive a hotărârii de expropriere.

EFFECTELE EXPROPRIERII

Principalul efect al exproprierii este acela al trecerii imobilului expropriat din proprietate privată în proprietate publică, prin hotărâre judecătorească, liber de orice sarcina. De asemenea, se vor stinge toate drepturile reale principale derivate din dreptul de proprietate - uzul, uzufructul, abitație, superficie, precum și orice alte drepturi reale - drepturile de concesiune și dreptul de folosință.

Ipoteca și privilegiile constituite asupra imobilului expropriat se strâmță, de drept, prin subrogație reală cu titlu particular, asupra despăgubirilor stabilite potrivit legii. Drepturile personale dobândite de alte persoane asupra imobilului expropriat (de exemplu, cele născute din contractul de locațiune, de comodat) încetează de drept de la data rămănerii definitive a hotărârii de expropriere. Legea nr. 33/1994 constituie două drepturi în favoarea proprietarului imobilului expropriat (art. 35-37), și anume: *dreptul de a cere și de a obține retrocedarea imobilului expropriat și dreptul de preemțiune la cumpărarea imobilului, în ipoteza în care expropriatorul s-ar hotărî să-l înstrăineze*, ele fiind considerate de legiuitor masuri suplimentare și de protecție a proprietarului imobilului expropriat.

O excelentă revistă dedicată istoriei presei

(Urmare din pag.1)

Opinia noastră ne-am expus-o în cursul *O istorie a presei românești* și nu retragem niciun cuvânt din ceea ce am scris atunci. Pentru noi, ziaristul Eminescu reprezintă o culme și un model, atât în ceea ce privește modalitățile expresive, cât și organicitatea ideilor sale. Eminescu a relevat cu o forță stilistică ieșită din comun contrastele sociale între „cei de sus” și „cei de jos”, între cei ce produc totul și n-au nimic și o clasă bugetivă, trăind în samsarlăcuri și din combinații fructuoase pentru ei, cât se poate de păguboase pentru colectivitate, risipind într-o viață de lux truda milioanelor de oameni striviți de un aparat de stat împovărat și inutil.

De aceea cred că trebuie subliniat meritul *Revistei Române de Istorie a Presei*, care, prin publicarea conferinței acad. Eugen Simion, afirmă penitența valorii supreme a ziaristicii românești – Eminescu – și respinge conformismul celor ce l-ar vrea din nou ținut sub obrocul interdicției.

Nu putem, bineînțeles, trece cu vederea contribuțiile aflate în capitolul *Studii și eseuri*, aparținând colegilor noștri Radu Florian Bruja, Valerică G. Corduneanu, Ioan David, Viorel Frîncu, Silvia Grossu, Mircea Popa, Ilie Rad. Avem de-a face cu succinte monografii ale unor publicații, apărute în

provincii și orașe românești sau peste hotare, întemeiate pe o riguroasă cercetare documentară, care lărgesc informația pe care o aveam până acum despre anumite perioade nu numai ale istoriei presei, ci și ale țării noastre.

Emoționant capitolul *Mărturia unei generații* – dedicat celui care s-a stins nu de mult din viață, Bartolomeu Anania, mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului. Textul, datând din 1994 și intitulat *Limba română – Limba sfântă*, este pilduitor pentru frumoasa și exemplara linie de conduită a celui care a fost un ales slujitor al Bisericii, ca și un scriitor înzestrat cu multiple haruri.

Un bogat capitol de *Recenzii*, de *Miscellanea* ca și informații *Din viața asociației* întregesc acest număr dens, bogat în informații și în comentarii. Nu am putea încheia fără să subliniem editorialul confratelui Marian Petcu. Concis, domnia sa relevă incongruențele în aprecierea publicațiilor școlare cu ocazia unui concurs – binevenit – organizat de Ministerul Educației. Credem și noi că e bine să evităm ridicolul. Și așa da un exemplu, subliniat și de Marian Petcu, și anume acela legat de aprecierea publicațiilor școlare în funcție de „dimensiunea europeană a conținutului revistelor”.

Ce păcat ca nu mai trăiește I.L. Caragiale sau, cel puțin, prietenul meu Aurel Baranga

În Sala Studio a Universității Spiru Haret, a avut loc vineri, 18 martie, întâlnirea dintre reprezentanții Secției Consulare a Ambasadei Americane la București și studenții interesați de programele de tip „Călătorie și muncă în perioada vacanței de vară” (Summer Work Travel).

Programul se adresează studenților care urmează studii universitare cu frecvență și care sunt interesați să lucreze în Statele Unite și să călătorească, pe durata vacanței de vară.

Conform statisticilor puse la dispoziție de Secția Consulară a Ambasadei Statelor Unite la

Călătorii și muncă în timpul vacanței de vară - programul american destinat studenților activi

București, în anul 2010, peste 3000 de studenți români au aderat la programe de tip Summer Work Travel (SWT), iar, în ultimii 10 ani, s-au înregistrat peste 30.000 de participanți din România.

Între avantajele programelor de tip SWT se numără:

- **caștigurile financiare**, obținute în urma angajării, în special în activități sezoniere, în turism, precum cele specifice serviciilor hoteliere, de restaurant, cursurilor de golf sau diverselor activități desfășurate în stațiuni, oriunde în Statele Unite, din Alaska până în Florida;

- **călătoriile**, pe care participanții la aceste programe le pot face, în cele 30 de zile alocate, la finalul perioadei de muncă;

- **perfecționarea limbii engleze**, pe care participanții o vor folosi, în mod constat, în comunicarea cu clienții, colegii sau prietenii lor;

- **stabilirea unor legături de prietenie**, pe care majoritatea participanților la astfel de programe le-au amintit ca experiențe memorabile.

Cei care sunt interesați de Summer Work Travel au de parcurs, conform informațiilor furnizate de Secția Consulară a Ambasadei Statelor Unite la București, următoarele etape:

- găsirea unui coordonator, care să ajute candidatul să completeze formularele, să găsească un job în Statele Unite, să programeze un interviu pentru obținerea vizei și să se ocupe de aspectele care țin de călătorie;
- programarea interviului de către respectivul coordonator; la interviu, candidatul va prezenta consuliului documentele solicitate și va răspunde câtorva întrebări privind studiile, călătoriile sale anterioare ș.a.;
- plecarea spre Statele Unite. Odată admis, candidatul poate să se bucure de avantajele programelor

de tip SWT. Totodată, fiecare persoană în parte va trebui să țină legătura cu coordonatorul său din România, să îl anunțe dacă schimbă job-ul sau dacă întâmpină probleme cu angajatorul.

În cadrul programelor de tip SWT, activitatea este permisă până pe 1 octombrie, iar participanții trebuie să revină în România cel târziu până pe 31 octombrie.

(AMC)

Ce vezi la televizor NU este viața reală (Bill Gates)

(Urmare din pag.1)

3. La fel, prin știri repetitive sau talk-show-uri interminabile i se mai explică ce răutăți fac autoritățile, cât de mult și prin ce metode ingenioase se mai fură banul public. I se arată de o sută de ori ce bine se circula pe podul sau joseaua abia inaugurată, ce sisteme de siguranță superperformante trebuie să mai cumpere pentru siguranța sa, la ce evenimente artistice de înaltă ținută și popularitate trebuie să participe. În acest mod, omul obișnuit simte că cineva « lucrează » și pentru el. Apoi, ca toate lucrurile să aibă un pic de sare și piper i se arată fraierului câțiva barosani încăușați, achitați de justiție sau care primesc pedepse cu suspendare.

4. Tot omului obișnuit i se mai arată informații ultra-detaliate despre clanuri de cămătari, tâlhari, bătașii, spărgători de bănci, elevi băuți de alți elevi sau de profesori, pietoni omorâți de șoferi recalculanți. Cetățeanul combină metoda 2 cu metoda 3 și obține un mesaj prin care va întreprinde treptat următoarele acțiuni: își cumpără o ușă metalică, face contract de monitorizare cu o firmă de pază, își ia pistol cu bile, își asigură casa, mașina, partenerul de viață, copilul și pe sine.

5. În fiecare zi, toate canalele media îl conving pe cetățean că toată lumea este îngrijorată de soarta educației. Aceste „metode” descriu cel mai bine „parteneriatul stat – privat – media”, care acționează de ani buni pentru transformarea indivizilor de pretutindeni în consumatori fără conștiință.

În contrapartidă, cetățeanul obișnuit poate să învețe din exemplul lui Bill Gates, aflat în topul celor mai bogați oameni de pe planetă, care și-a donat 98 la sută din avere unei fundații de binefacere ce poartă numele său și al soției sale. În decembrie 2009, Bill Gates a ținut un discurs, la un liceu american, despre cele 11 lucruri pe care elevii nu le-au învățat și nu le învăță în prezent la școală, dar care sunt esențiale pentru educația omului. El a scos în evidență faptul că sentimentul de automulțumire și învățăturile corecte din punctul de vedere al politicilor educaționale actuale au creat o generație de copii care nu au deloc noțiunea de „realitate” și despre felul în care această „realitate” îi poate destina eșecul în lumea reală. Iată cele 11 reguli educaționale ale lui Bill Gates:

1. Viața nu e dreptăț - obișnuiește-te cu această idee.
2. Lumea se așteaptă să realizezi ceva înainte de a fi mulțumit de tine însuși.

3. Nu vei câștiga 60 mii de dolari pe an de îndată ce părăsești băncile școlii și nu vei fi în conducerea vreunei companii decât atunci când vei fi muncit pentru acestea.

4. Dacă observi că profesorul tău e sever, stai să vezi cum este când o să ai un șef!

5. A lucra într-un fast-food nu este ceva sub demnitatea ta. Bunicii tăi aveau o altă demnime pentru asta: o numeau sânsă.

6. Dacă o dai în bară, nu v-ina părinților tăi sau a altcuiva, așa că nu te mai smiorcăi în legătură cu greseliile tale, ci, învață din ele.

7. Înainte de a te fi născut, părinții tăi nu erau atât de plicticoși ca acum. Au ajuns așa din cauză că trebuie să-ți plătească cheltuielile, să-ți spele hainele și să te asculte pe tine spunându-le cât de grozav te crezi.

8. Poate că școala ta a scăpat de învingători și învinși, însă viața NU. În unele școli au abolit corigențele și elevul poate încerca de câte ori vrea el să dea răspunsul corect la o întrebare. Asta nu seamănă, de loc, cu NIMIC din viața reală.

9. Viața nu se împarte în semestre. Nu ai verile libere și alte avantaje. Te regăsești doar în puținul timp liber pe care-l mai ai la dispoziție acum.

10. Ce vezi la televizor NU este viața reală. În viața reală oamenii chiar trebuie să mai plece din cafenele, baruri, discoteci și restaurante și să mai meargă la serviciu.

11. Fii amabili cu točilarii. Există șansa ca în viitor să lucrezi pentru vreunul dintre ei.

(Urmare din pag.1)

În mod particular, acest proiect urmărește să îmbunătățească Platforma de Schimb a Resurselor Educaționale (LRE – *Learning Resource Exchange*) prin adăugarea unei mase critice de resurse educaționale de cea mai bună calitate și să propună o strategie prin care conținutul educațional furnizat în cadrul proiectului poate fi accesat de o paletă cât mai largă de utilizatori cu ajutorul unui pachet de standarde și de specificații, care combină avantajele standardelor existente.

Echipa SIVECO Romania se află în prezent în etapa în care toți cei interesați pot beneficia pe deplin de rezultatele unei munci de cercetare de peste doi ani a echipei ASPECT. Proiectul EduTubePlus (<http://www.edutubeplus.info/>) urmărește să dezvolte la nivel european un serviciu video hibrid, multilingvistic, pentru școli. Proiectul este cofinanțat prin *Programul European eContentPlus*, care își propune să promoveze în Europa un conținut digital mai accesibil, mai ușor de utilizat și de exploatat. Consorțiul EduTubePlus cuprinde 17 organizații și companii europene: RACTI (GR, Coordonator Proiect), France5/Lesite.tv (FR), Hellenic Ministry of Education/ Educational Radio Television (GR), UNED (ES), Companhia de Ideias Anonimas (PT), RAI Radiotelevisione Italiana/RAI Educational

(IT), Education Highway (AT), EduCentrum (BE), Klett (DE), The University of Hull/Institute for Learning (UK), MENON Network (BE), SIVECO (RO), CEDELTEL (ES), AITT (BE), The University of Jyväskylä (FI), Fondazione Maddalena Di Canossa (IT), SZAMALK (HU).

Serviciul EduTubePlus va integra mii de clipuri video multilingvistice, având la bază curriculumul oferit de importanți provideri europeni de material TV & video educațional și, pe de altă parte, instrumente care să permită cadrelor didactice să imbogățească biblioteca electronică cu clipuri generate de utilizatori. Acest serviciu va permite utilizatorilor să producă, să traducă și să schimbe între ei scenarii pedagogice și lecții cu suport video, să caute resurse folosind termeni asociați programelor naționale proprii și să utilizeze în timpul orelor de curs material video uitl din punct de vedere pedagogic. Platforma de servicii video-la-cerere (video-on-demand) aparținând grupului France5/Lesite.tv se va extinde, permițând încărcarea și manipularea videoclipurilor generate de utilizatori și susținând mecanisme eficiente de căutare, bazate pe o ontologie multilingvistică a termenilor asociați programei școlare. În consecință, profesorilor, studenților și elevilor li se oferă posibilitatea să navigheze și să găsească resurse multiculturale,

utilizând noțiuni în limba maternă din programa școlară națională. Funcțiile de căutare ale acestui serviciu vor fi ulterior îmbunătățite prin combinarea unei interfețe grafice utilizate de RAI Educational pentru organizarea și regăsirea de resurse asociate cu momentul (*când*) și locul (*unde*) au avut loc subiectele în discuție. Prin integrarea în cadrul sistemului a unui instrument on-line de proiectare a scenariilor pedagogice, profesorii sunt încurajați să dezvolte împreună cu alți colegi activități și scenarii didactice cu suport video, având la bază un context educațional de învățare activă, pe bază de materiale video. Cu sprijinul unui sistem de management al conținutului pedagogic conectat la biblioteca de videoclipuri a EduTubePlus (AeL LCMS), profesorii vor putea interacționa pe tema lecțiilor on-line, combinând toate tipurile de obiecte de învățare.

Coordonator al celor două proiecte și moderator al ambelor evenimente a fost **Delia Oprea**, manager de proiecte în cadrul SIVECO. **Radu Jurgureanu**, directorul Departamentului eContent, a conferențiat despre proiectele europene aflate în derulare: TERENCE, Eurocancercoms, P. Cezanne. Extrem de interesantă a fost pledoaria cu privire la ceea ce înseamnă să fii 75% profesor și importanța factorului psihopedagogic – ce anume se potrivește, în ce cantitate și în ce moment (five minds for the

future: the disciplined mind, the synthesizing mind, the creative mind, the respectful mind, the ethical mind). Monica Florea, directoarea Departamentului pentru Proiecte Europene, a vorbit despre EduTubePlus – parteneriat european; deosebit de utile au fost sesiunea Hands-on – platforma EduTubePlus și prezentarea platformei de schimb a resurselor educaționale (LRE – Learning Resource Exchange).

Au fost introduse concepte și promovate site-uri indispensabile pentru o înțelegere completă a fenomenului E-learning: spațiul educațional, Internet (Intranet), WEB 2.0; resurse educaționale digitale – stocare, căutare, folosire și împărtășire; resurse video – scenarii, clasa virtuală; AeL – platforma EduTubePlus; serious games – augmented reality – multitoch; EduTubePlus – Learning Resource Exchange, European; <http://www.corestandards.org/>; EML – Electronic Management of Learning; www.edutubeplus.eu – zonă suport pentru profesori (Username: SIVECO.teacher, Password: auxerre); Digital Content Information Day – 8 Martie, Luxembourg; EduTube, Lite Version of AeL LMS – AeL Content; LRE – Learning Resource Exchange ; European – poartă de intrare spre toate muzeele din Europa; accent pe testare – *assessment*; to share – a *share-ui* – a împărtăși; elevi-beneficiari; profesori-focus.

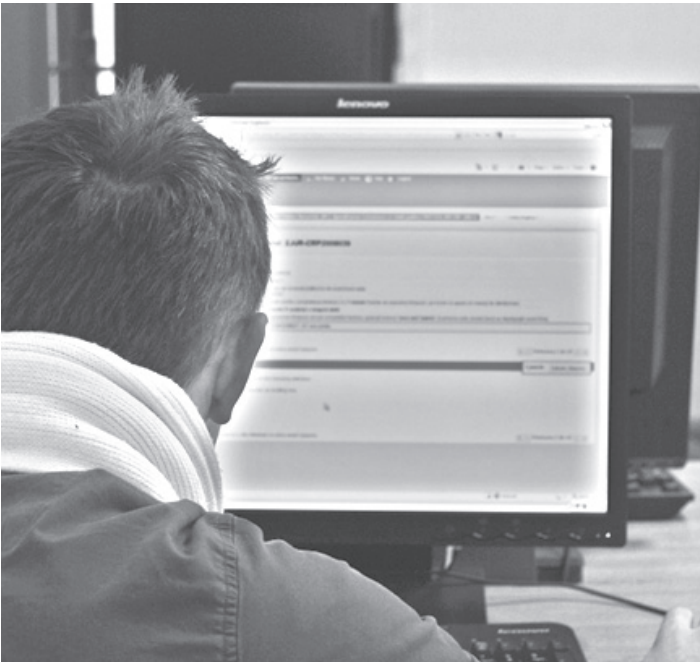
Ca atare, s-a apreciat că profesorul este persoana care îl ajută pe elev/student **să cunoască**. S-a demonstrat că schimbarea în educație îl vizează în primul rând pe profesor, revelație care a dus la abordarea unor aspecte precum: metodologia predării, spațiul educațional, resursele educaționale, schimbarea mentalității. S-au făcut trimiteri la teoria învățării, la constructivismul lui Jean Piaget. S-a confirmat că învățarea este înainte de toate un demers

individual, un proces activ de asimilare și de acomodare.

Elevul/studentul devine, în viziunea cercetătorilor SIVECO Romania, un partener avizat. Fiecare contact cu programul calculatorului se constituie pentru tânăr într-un moment de exprimare a opiniei personale, de dezvoltare a creativității, a gândirii critice. Prin programele propuse, elevii și studenții sunt în măsură să-și clarifice aspecte privind dozarea efortului propriu în formularea răspunsurilor, dar și gradul de formare a competențelor de comprehensiune, de comunicare, de analiză și de argumentare, de interpretare, ca și înclinația spre subtilități – aspecte proprii unei didactici de autentică reformă. Echipa SIVECO nu-l acceptă pe „nu” drept răspuns niciunei provocări, ci caută și găsește soluții viabile. Ceea ce mi se pare demn de relevat este disponibilitatea permanentă acordată tinerilor – determinați să găndească, să fie pasionați, să descopere, să evalueze și să tragă concluzii

personale, să refuze mediocritatea. De aceea se cuvine să evidențiez – fără inhibiții de niciun fel – organizarea riguroasă a celor două întâlniri, consecvența și tenacitatea conferențiarilor/moderatoarei – virtuți certe ale grupului de specialiști SIVECO. Discuțiile au deschis și posibilitatea unei polemici constructive, declanșând o dezbatere pe tema varilor modalități de aliniere la noua disciplinelor din sistemul de învățământ românesc.

Echipa SIVECO ne-a convins că succesul, bucuria împlinirii, performanța nu apar din senin, ci se construiesc. Am certitudinea că, prin activitatea lor, acești oameni minunați – grație ideilor împărtășite și sprijinului oferit partenerilor din sfera academică, pe care-i consideră prieteni apropiați – reușesc să mobilizeze lumea școlii într-o mișcare creativă și benefică. Cele două evenimente m-au determinat să cred și pe mai departe în virtutea profesorului, în destinel învățământului preuniversitar și al celui universitar, în eficiența didacticii.

O OBSESIE PEDAGOGICĂ

Nae GEORGESCU

Am scris despre cacofonii în câteva rânduri, este un fel de „război al lui Murphy” pe care-l duc, câștigând aprobări - dar fără efect. Acum, văzând recentul film de Oscar „Discursul regelui”, cred că am înțeles un lucru vechi de când lumea care-mi scăpa: e chestie de cum vorbești, nu de cum stă scris. Pe vremea studiilor mele, acum 20-25 de ani, se zicea că sunt „cacofonii acceptate”, precum „biserica catolică”, „etica cavalerască”, Ion Luca Caragiale etc. – și se trecea neted, eventual cu zâmbet, peste eventualele ciocniri silabice de acest fel – care, de altfel, în cuvinte precum „cacao” ori în toponime, nu atrăgeau deloc atenția. Astăzi, însă, cred că nu e om cu nouă clase și câteva de liceu să nu se fi autocenzurat măcar o dată când s-a auzit vorbind și a dat în cursul rostirii peste întâlnirea de silabe *ca-co*, *ca-ca*, *ca-ce*, *ce-ca* etc.- zicându-și neapărat în gând că asta e o cacofonie și trebuie evitată, ocolită. Auzim la radio sau la televizor: *eu, ca și cantautor* – sau (textual): *eu, ca virgulină cercetător* etc. - forme actuale, „culte”, de evitare a acestor ciocniri silabice. Personal, nu m-ar deranja de loc scoaterea din limba română cultă a acestor complexe sonore, mai ales știind că limba noastră are o deosebită aplicare spre pudicizie înlocuind, primind neologisme lipsite de semantism autohton, folosind perifraza cu mult succes.

Două lucruri mă pun, însă, pe gânduri. Mai întâi, acest „ca și” ce tinde să se generalizeze - și asta, mai ales între oameni cu pretenții culturale. Ei bine, *ca și* al nostru vine din *quasi* latinesc și înseamnă, ca și în latină, „aproximativ”, „aproape așa”. Poate spune un cercetător, despre sine, că este un „quasi-cercetător”, un cantautor că este un „quasi-cantautor” – și asta numai de dragul de a evita o cacofonie? O evită, așadar, cu prețul propriei descalificări ca și când s-ar pedepsi singur cu aproximarea calității sale pentru că a dat în rostire peste aceste bite silabe, cum să le spun? - excrementale ?! Între obiceiurile noastre populare este și acesta: pentru a pedepsi copii, care vorbesc prostii, cum se spune, adică drăcuie sau spun vorbe urâte, sunt descântați ungându-li-se buzele cu baligă. Adică: ai gură murdară! iată ce-ți iese din gură, cuvinte bălăgoase. Să fie modelul antropologic atât de tiranic încât „ne sesizăm” spontan la cuvintele implicate? Pentru că, să știți, *cacofonie* nu are nimic, dar nimic de-a face cu limba română. Este un cuvânt grecesc – iar acolo *kakos* înseamnă urât, rău, dizarmonic, strident – orice, numai vreun sinonim al baligii, nu (ceva asemănător fonetic găsim în analizele pe care ni le cer uneor medici: la kopro-cultură mă refer, dar vedeți, nu se zice kopro-fonie, ci cacoe...).

Dictionarele noastre chiar așa explică termenul „cacofonie”: „amestec neplăcut de sunete sau de vorbe” (I-am ales pe Șăineanu, recunoscut pentru

definițiile sale, dar aici este tautologic – și, nici el, ca nici un alt lexicograf român, nu produce exemple). La noi, prin hipercorectitudine, și pentru că limba cultă nu este îndeajuns supraviețuită de specialiști, s-a ajuns la aceste fenomene aberante – de teama vorbeii de mai sus ori a obiceiului din copilărie.

Fiecare limbă are, în fond, stridențele ei. Dictionarul Larousse (1966) dă, pentru *cacophonie*, exemplul „*ciel! si ceci se sait*” care se pronunță, într-adevăr, mai greu. Dictionarele englezești definesc termenul cam la fel: cuvinte greu de pronunțat. Limba română are, însă, așa-zisele *scrântituri*, sau *frământări* de limbă, care au devenit de mult specie a literaturii populare, și care au stridențe de acest fel cu zecile, chiar posibilități de a deraii sensurile în trivial dacă nu ești atent. Vreți exemple? Este plină de ele revista *Sesătoarea*, a lui Artur Gorovei, și orice revistă mai veche de folclor le conține la rubrici fixe: *Capra calcă piatra etc.*

Pe scurt, la noi s-a preluat definiția „mecanică” a *cacofoniei* – fără a fi, însă, umplută de sens, fără a se da exemple de cacofonie în limba română, și lăsând lumea să reflecteze doar asupra cuvântului. În felul acesta s-a ajuns la eponimia care azi face ravagii în rândul vorbitorilor politici.

Nici această observație – să-i spunem, de sociologie lingvistică ori de psihosociologie lingvistică, mă rog – însoțită nu m-ar fi pus pe gânduri. Constat, însă, un lucru într-adevăr îngrijorător: prin evitarea

unei secvențe sonore ce ne marchează într-un fel, noi ne îndepărtăm, adică ne separăm, atât de literatura populară, cât și de poezia clasică. Am să vă amintesc, stimați cititori pudici, câteva versuri „cacofonice” din Eminescu (aș putea să citez din Alecsandri ori Coșbuc, dar acestea îmi vin în minte). Iată, de pildă, în „Călin”: *Și albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur / Ca cercei din el să facă carul care-i meșter faur*. Cum evităm aici cacofonia? Dar în „Împărat și Proletar”: *Religia : o frază de dănșii inventată / Ca cu a ei putere să va aplice-n jug...?* Sau în „Scrisoarea I”: *De simțeam că Galilei că comedia se mișcă...; În „S-a dus amorul” : Să mi se pară cum crești / De cum răsare luna...*

Cine o fi inventat, la urma urmei, definiția cacofoniei în limba română ? Pe vremea lui Eminescu nu se sesiza nimeni la asemenea potriviri întâmplătoare de silabe. Și, ca dovadă că este așa, iată câteva proverbe culese de Iuliu Zane și publicate în monumentală sa colecție (1895-1910). Aleg la întâmplare: *Nu săpa groapa altuia, că cazii tu mai întâi în ea* (1,192); *Cine cal străin încalecă curând descalecă* (1,344); *Încalecă calul ca să-i afli nărvul* (1,348); *Trage ca calul la iesle* (1,359); *Se mănâncă ca câinii prin gard* (1,383); *Îmi e ca cănelui a linge sare* (1,383); *Bărbatul fără miere, ca când ar fi luat de lele* (11,15); *Își mănâncă carnea de porc* (11,62); *Copilul ca copacul: când de mic se strâmbă anevoie se mai îndreaptă* (11,73).

Am putea umple pagini întregi de exemple. Este evident că nu poate fi scos din limbă acest *ca* – pentru simplul motiv că este funcțional, exprimă comparația, măsura, „cătimea”. De ce ar fi, însă, cacofonice expresiile bazate pe comparație ? La modul general, da, *quisque comparatio claudicat*, orice comparație șchioapătă, nu există comparație absolută – dar implicăm acest general în orice formă particulară de exprimare? În grecește, această *kakofonia* se definește prin opoziție la *eufonie*, este dis-armonie, sunare urâtă prin comparație cu armonia, sunarea frumoasă. Sunt disarmonice versurile de mai sus ale lui Eminescu, sau proverbele citate ? Acest „*ca-ca-ca*” se cultivă ca aliterare sau rimă internă în limba latină („*cadit caelum*” etc.) – și în poezia noastră populară. Chiar când cântă cam „miștocar” smecherul de cabaret zicând despre o fată : *Are ochii ca cafeaua, / Gura ei ca carameana* – nu are deloc în vedere eponimiile, insistă doar asupra repetiției. Este cacofonică repetarea din cântecul slav: *Calinca, Calinca, Calinca maia...?*

Așadar, după părerea mea, cei care spun „eu ca și cantautor” sau „eu ca virgulină cercetător” – nu sunt altceva decât stricitori de limbă, cu diplomele lor pe tot. După 1989, de pildă, se lăpse peste tot ticul verbal „deci”, acest cuvânt era folosit de câteva ori într-o frază, se întrerupea fluxul vorbirii pentru a fi pronunțat, se repeta până la sașietate. Era, însă, de înțeles oarecum în cheie sociolingvistică:

„deci” exprimă o concluzie, ceva ce este iminent a se petrece, o urmare firească a lucrurilor – iar noi, fiecare în parte și toți la un loc, aveam obsesia postrevoluționară a imediatului următor. Pe deasupra, toți pretindeam că știm cauza, că deținem adevărul. Era un „deci” care ne marca. Oare în conștientizarea acestei potriviri întâmplătoare de sunete, „ca-ca”, ce se va fi exprimând, ce spini din întunecatul nostru subconștient colectiv (cum ar judeca Jung) ne înțeapă pe limbă când vorbim? Să fie acel obicei de dezvățare a copiilor, cu bălguța pe la botșor, de a spune prostii?

Dacă e, însă, mai mult, și anume o umflare pandemică a unor vorbe sinonime cu termenul-expresie pe care-l conștientizăm și-l evităm – mă gândesc la o sintagmă de limbă care înseamnă a mânca și chiar a spune cu plăcere, *cu polonicul*, mă rog – minciuni? Gălgăie memoria noastră colectivă de minciunile convenționale din comunism... Și nu cred că asta ține doar de specificul limbii române. Sfaturi de totul era curat lângă noi pentru că murdăriile erau foarte departe. Mă gândesc că țărânii actuali, de pildă, nu se sesizează la „cacofonii”, folosesc proverbe ca cele de mai sus, și încă multe altele, când ori ascultă cântări cu „ca-ca” între silabe etc. Ei mai au, încă, privata departe de bucătărie, în fundul curții, lângă grajdul de vite...

Oricare ar fi, însă, explicația, fenomenul ca atare persistă – și a devenit oarecum o marcă a hipercorectitudinii căutate. Și

propună remedii. În cazul de față, remediul este îndepărtarea forțată din limba cultă (dictionare, tratate etc.) a cuvântului *cacofonie*: este ceva care nu există – deci nu se poate defini.

În ordine teoretică, însă, trebuie să remarcăm că identificarea drept cacofonie a unor grupuri de silabe aluzive este paralelă, adică se petrece în același timp, cu depărtarea noastră generală de cuvintele mai păstoase și cu propășirea spre confortul civilizației. N-ar trebui să uităm un fenomen social pe care l-am trăit cu toții – la țărani și la fiii de țărani mă refer. Acum 30-40 de ani „W.C.” – un actual se numea „Privată” sau „Closet” și era pus undeva în fundul curții. Pe vremea ultimilor fanarioși se chema „umbilătoare” (nu pentru că ar fi fost mobil, cum sunt gheretele de război, ci pentru că era un du-te vino continuu la el). În vremea noastră el ocupă spațiul din apartament sau garsonieră ce i se distinează de obicei. Grija să nu rostim cuvântul este oarecum ca amintirea raiului din copilărie, când totul era curat lângă noi pentru că murdăriile erau foarte departe. Mă gândesc că țărânii actuali, de pildă, nu se sesizează la „cacofonii”, folosesc proverbe ca cele de mai sus, și încă multe altele, când ori ascultă cântări cu „ca-ca” între silabe etc. Ei mai au, încă, privata departe de bucătărie, în fundul curții, lângă grajdul de vite...

Oricare ar fi, însă, explicația, fenomenul ca atare persistă – și a devenit oarecum o marcă a hipercorectitudinii căutate. Și

școala ar trebui implicată în evitarea lui. Ar trebui, pur și simplu, să nu se predea așa ceva la ore, ori să se predea cu foarte multă grijă. Dacă dictionarele refuză să dea exemple – să nu mai dea nici definiții, care devin forme cu orice fond la îndemână. Când în școală nu se predă nimic despre palindrom, paronomasie, eponimie, aliterare, scrântitură de limbă (manualele vechi, și mai ales cele străvechi, aveau aproape la fiecare lecție exemple, exerciții pentru dicție, adică asemenea scrântituri de limbă), de ce, oare, programele școlare insistă doar asupra unei chestiuni care nu se poate defini în românește – și care îi obligă, iată, pe cei care primesc învățătura ca reflex, ca „viciu”, să facă adevărate scamatorii perifrastice când, devenind persoane onorabile, trebuie să se adreseze public în mod onorabil, după cum cred ei...

În fond, se zice și se înțelege *caco-fonie*, nu *caco-grafie*: este chestiune de voce, de pronunțare, nu de scris. „Discursul regelui” este o lecție pentru toți: asta se rezolvă prin intonație, ortopeie, prin retorică în general. Termenul ca atare doar îl atenționează pe vorbitor să ridice sau să coboare tonul în jurul ciocnirii neplăcute de silabe, să facă o scurtă pauză, să dea de înțeles că este avizat dar nu poate schimba textul etc.

În acest sens, pe drept cuvânt cacofoniile nu există pentru vorbitori cu adevărat culți: ei le evită în mod cultural; și nici pentru vorbitori naturali, simpli, poporani: ei nu le recunosc, nu le dau importanță.

PRINCIPIUL „NON BIS IN IDEM” ÎN CONTEXTUL CONVENȚIEI DE PUNERE ÎN APLICARE A ACORDULUI SCHENGEN

Magistrat dr. Denis Gabriela GHERVASE –
Președinte Judecătoria Craiova
Comisar șef de poliție drd. Silviu VĂCARU –
Șeful Brigăzii de Combatare a Criminalității Organizate Craiova

Principiul „non bis in idem” nu este un principiu specific instituției extrădării, dar este specific întregii activități de cooperare judiciară internațională în materie penală și poate fi definit ca fiind acea regulă de drept conform căruia nimeni nu are voie să fie citat din nou în fața instanței sau pedepsit într-o altă acțiune penală, pentru aceeași faptă penală pentru care a fost deja condamnat sau achitat, conform legii și procedurii penale a unui stat

O trăsătură a epocii contemporane, determinată de progresul vertiginos al științei și tehnicii, de schimbul intens de valori materiale și spirituale o constituie tendința de intensificare a cooperării între state pe diverse planuri ale activității politice, sociale, culturale și juridice. Astfel, noua dimensiune a Europei, accentuată de dispariția frontierelor interne scoate în evidență pericolul fenomenului criminalității, în special celei organizate, precum și dificultățile întâlnite de specialiști pentru a răspunde eficient așteptărilor cetățenilor și nevoilor statelor în condiții de securitate. Diversitatea și amploarea fără precedent a cooperării internaționale reprezintă rezultatul unei evoluții istorice marcată de apariția și consolidarea unor principii fundamentale ale dreptului internațional, principii care s-au impus ca norme de conduită internațională.

Tratatul de la Amsterdam (art. 41) stipulează că Uniunea Europeană trebuie să mențină și să dezvolte un spațiu de libertate, securitate și justiție, obiectiv care presupune existența unui spațiu judiciar comun, în care cetățenii europeni să poată să se adreseze justiției în unul din statele membre ca și în propria țară. Totodată, se reclamă a fi eliminată posibilitatea ca infractorii să exploateze diferențele dintre sistemele judiciare ale statelor și, de aceea, se impune ca hotărârile judecătorești să fie recunoscute și executate în străinătate fără formalitățile prevăzute de convențiile clasice privind asistența juridică internațională.

În cadrul Consiliului European de la Tampere (15-16 octombrie 1999) s-a statuat că recunoașterea reciprocă a hotărârilor este „piatra unghiulară” a cooperării judiciare între statele membre ale Uniunii Europene. Cooperarea judiciară în materie penală în cadrul Uniunii Europene a fost realizată, în primul rând, cu scopul de a facilita și accelera cooperarea în materia procedurii judiciare și a executării

deciziilor, simplificând procedura extrădării între statele membre, punând în aplicare reguli minime cu privire la elementele constitutive ale infracțiunilor și, în special, ale sancțiunilor aplicate criminalității organizate.

Asistența judiciară în materie penală poate fi înțeleasă în sens larg – extrădarea –, dar și într-un sens restrâns - *transferul procedurilor, transferul persoanelor condamnate, asistență, precum și la recunoașterea și executarea hotărârilor* –, care reprezintă asistența pe care organele judiciare dintr-un stat o acordă în cursul procesului penal organelor judiciare din statul în care are loc activitatea judiciară și care constă în efectuarea, predarea ori comunicarea de acte procedurale necesare soluționării acelei cauze.

În dreptul penal modern nu mai guvernează exclusiv principiul teritorialității sub raportul aplicării sale în spațiu, ci și alte principii de natură să asigure activității respective o incidență și cu privire la situațiile extrateritoriale, ceea ce conduce în mod necesar la ideea de asistență internațională. Mai mult, prin finalitatea sa, activitatea de prevenire și combatere a fenomenului infracțional dobândește, pe lângă aspectul intern și un aspect extern, astfel încât, principiul ubicuității represiunii capătă caracterul imperativ a căruia eficiență implică o temeinică organizare a asistenței judiciare și o colaborare internațională între state în materie penală.

În ceea ce privește principiul „non bis in idem”, acesta este cunoscut în majoritatea sistemelor de drept ca fiind principiul fundamental potrivit căruia: nimeni nu are voie să fie citat din nou în fața instanței sau pedepsit într-o altă acțiune penală pentru aceeași faptă penală pentru care a fost deja condamnat sau achitat conform legii și procedurii penale a unui stat. Acest principiu se regăsește în majoritatea instrumentelor internaționale, cu precădere în art.

4 din cel de-al 7-lea Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 22 noiembrie 1984 și în cazul art. 53 - 57 din Convenția internațională cu privire la drepturile civile și politice din 19 decembrie 1966. Potrivit acestor instrumente, principiul este obligatoriu, doar pentru statul în care a fost pronunțată o hotărâre penală - la nivel național - ceea ce nu împiedică alte state să înceapă sau să continue procedurile penale pentru aceeași faptă. Situația este diferită în cazul art. 53 - 57 din Convenția europeană privind validitatea internațională a hotărârilor repressive din 28 mai 1970, Haga și art. 35 - art. 37 din Convenția europeană privind transferul procedurilor penale din 15 mai 1972, în sensul că ambele convenții recunosc efectele transnaționale ale principiului, instituind, însă, numeroase excepții.

Principiul fundamental al dreptului penal „non bis in idem” este respectat atât pe plan național - în aproape toate statele membre ale Uniunii Europene, cât și pe plan internațional. Astfel, normele naționale „non bis in idem” sunt aplicabile numai în măsura în care acestea au un domeniu de aplicare mai intens decât tratatele internaționale de aplicat sau dacă nu există reglementări corespunzătoare între statele în cauză. În vederea determinării dispozițiilor „non bis in idem” aplicabile într-un caz concret se va proceda, după cum urmează: se va verifica dacă acordurile multilaterale „non bis in idem” sunt aplicabile în relațiile juridice dintre statele implicate și, dacă, pe această cale, se descoperă mai multe reglementări ce ar putea fi luate în considerare, atunci când trebuie stabilită convenția prioritară (Unele Convenții conțin ele însele norme conflictuale, dar în condițiile în care astfel de norme sunt inexistente sau contradictorii se aplică Convenția cu privire la Tratatul de la Viena din 23.05.1969 care, în art. 30 par. 3 și 4 se prevede că: părțile semnatare ale unui tratat anterior pot fi părți și al altui tratat fără ca primul să înceteze sau să fie suspendat. Primul tratat este în vigoare atâta timp cât este în acord cu cel semnat ulterior; se va verifica dacă pe lângă reglementările descoperite în acordurile multilaterale între statele în care au fost semnate și tratate bilaterale ori, dacă există restricții sau explicații la nivel de stat care să completeze, să dezvolte sau să limiteze reglementările „non bis in idem” (Exemple: a) art. 21 din Convenția Europeană de Asistență Judiciară în Materie Penală a Consiliului Europei - 20.04.1959 –

prevede notificarea între statele semnatare în scopul urmăririi judiciare, notificări care obligă statul solicitat să informeze asupra măsurilor luate și, după caz, să transmită o copie a sentinței pronunțate. În schimb, Tratele adționale bilaterale semnate de Austria referitoare la asistența judiciară completează această reglementare prin dispozițiile „non bis in idem”, în sensul că, tratatele semnate cu Germania, Elveția și Italia exclud - în cazul neînțelegerii urmăririi penale din motive de drept material - o nouă urmărire penală într-un stat solicitat (altul decât cel în care a fost săvârșită fapta) – să preia acțiunea; b) art. 35 din Convenția Europeană privind Transferul de Proceduri în Materie Penală a Consiliului Europei – 15.05.1972 – prevede principiul fundamental „non bis in idem” transferului de proceduri în materie penală numai atunci când într-un alt stat semnată a fost pronunțată una din hotărârile menționate în acest articol pe baza solicitării de preluare a urmăririi penale. În schimb, în cazul unei achitări sau a unei condamnări cu suspendare este exclusă urmărirea în alt stat decât cel în care a fost săvârșită fapta; c) art. 9 din Convenția Europeană de Extrădare a Consiliului Europei – 13.12.1957 – prevede că: „extrădarea nu va fi aprobată, în cazul în care urmăritul a fost judecat de drept pentru faptele pentru care este cerută extrădarea, de către autoritățile competente ale statului solicitat”, astfel încât, această cerere poate fi respinsă dacă autoritățile

competente ale statului solicitat au hotărât că pentru aceleași fapte să nu fie inițiată o procedură penală sau să fie suspendată o procedură penală deja pe rol; d) există Convenții speciale – Convenția referitoare la stupeficante (31.05.1995); Convenția referitoare la spălarea de bani (08.11.1990); Convenția privind fraudă (27.11.1995); Convenția privind corupția (26.05.1997) – care trebuie interpretate, astfel încât, să nu contrazică principiul fundamental „non bis in idem”; e) art. 1 din Convenția „non bis in idem” a Consiliului Europei – 1987 – prevede principiul fundamental „non bis in idem”, dar statele membre au posibilitatea de a depune declarații de condiționare. Această Convenție nu a intrat în vigoare, ca urmare a faptului că a fost ratificată de prea puține state membre, dar conținutul Convenției este aproape identic cu articolele 54 – 58 ale Convenției de Aplicare a Acordului Schengen (19.06.1990) și este aplicabil între statele membre ale Uniunii Europene care au depus o declarație în acest sens; f) principiul fundamental „non bis in idem” se aplică și în cazul mandatului european de arestare fiind reglementat de decizia – cadru a Consiliului Europei privind Mandatul European de Arestare și procedura de predare între statele membre – 13.06.2003.)

Conform art. 2 par. 1 subpar. 1 al Protocolului privind includerea Acquis - ului Schengen în cadrul Uniunii Europene – acord care a fost anexat prin Tratatul de la

Amsterdam la Tratatul de Instituire a Uniunii Europene – acesta este aplicabil cu efect imediat pentru 15 state membre (Belgia, Franța, Germania, Luxemburg, Olanda, Portugalia, Spania, Italia, Austria, Grecia, Danemarca, Finlanda, Suedia și statele asociate: Islanda, Norvegia și Elveția, iar pentru noile state membre (Cehia, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Slovacia și Slovenia), care au semnat Acordul Schengen la 01.05.2004, în Tratatul de Aderare - la Categoria I – sunt menționate reglementările în vigoare între aceste state și cele 15 state Schengen, fiind vorba, în principal, de articolele 44 – 59 și articolele 61 – 69 și, în special, de principiul „non bis in idem” prevăzut de dispozițiile art. 54 – 57 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen (CAS) - Mare Britanie a depus cerere de aplicare a Acordului Schengen, cerere care a fost aprobată de către Consiliul Europei în anul 2000. Aceste state s-au pregătit în cadrul unei colaborări eficiente cu statele membre ale Uniunii Europene și cu Comisia pentru respectarea cerințelor Acordului Schengen în domeniul Justiției și internelor. Realizarea și aplicarea întregii legislații Schengen este rezultatul unei proceduri speciale, procedură ce face parte integrantă din Acordul Schengen. Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen obligă la aplicarea principiului între statele membre la un nivel transnațional, fapt ce determină introducerea în ordinea juridică a

statelor membre ale Uniunii Europene a unui „non bis in idem” care rezultă din hotărârile de condamnare sau de achitare care au fost pronunțate în alte state membre.

Sub aspectul asistenței judiciare, principiul „non bis in idem” ridică întrebarea dacă, în cazul în care autorităților române sau străine (în funcție de poziția pe care o dețin) li se solicită asistența într-o cauză, în care acestea au pronunțat deja o hotărâre definitivă sau efectuează cercetări. Răspunsul, este diferit în funcție de situațiile care pot apărea: persoana a fost achitată, dacă a executat deja pedeapsa, dacă cercetarea penală este în curs, dacă asistența este solicitată pentru cercetarea participanților la săvârșirea infracțiunii, ori pentru revizuirea hotărârii definitive (La fel, în cazul infracțiunilor de trafic de droguri sau a altor infracțiuni care cunosc mai multe modalități normative, asistența judiciară poate fi sau nu acordată.)

Potrivit declarației Bulgăriei, la art.2 din Convenția Europeană de Asistență Judiciară în Materie Penală, acest stat și-a rezervat dreptul să refuze asistența dacă, cu privire la aceeași persoană și pentru aceleași fapte, există o procedură penală în curs, sau s-a pronunțat o hotărâre penală definitivă, ori dacă s-a dispus încetarea urmăririi penale sau achitarea persoanei în cauză. La fel, Cipru și-a rezervat dreptul să refuze asistența dacă persoana care este subiectul cererii de asistență, a fost condamnată de către autoritățile cipriote pentru o infracțiune, care rezultă dintr-o activitate infracțională, aceeași cu cea care a condus la cercetarea persoanei în statul solicitant.

De asemenea, odată cu intrarea în vigoare a Tratatului de la Amsterdam - 1 mai 1999 - Curtea Europeană de Justiție are și competența hotărârilor preliminare în domeniul celui de al III-lea pilon, adică are putere de decizie „asupra valabilității și interpretării deciziilor – cadru și a deciziilor, asupra interpretării actelor ulterioare a Titlului VI al Tratatului Uniunii Europene și asupra valabilității și interpretării măsurilor corespunzătoare de punere în aplicare a Tratatului Uniunii Europene”.

Potrivit Curții Europene de Justiție, principiul „non bis in idem”, cuprins în articolul 54 din Convenția de Aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 dintre Guvernele Statelor Uniunii Economice Benelux, Germania și Franța privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune – semnat la data de 19 iunie 1990 în Schengen – nu poate fi aplicat cu privire la o decizie a autorităților

judiciare dintr-un stat membru care declară închiderea unui caz, după ce procurorul public a decis încetarea urmăririi penale în baza faptului că proceduri similare au fost inițiate într-un alt stat membru, împotriva aceluiași inculpat și pentru aceleași fapte, fără pronunțarea unei hotărâri în fond cu privire la prezentul caz (Cauza C-469/03, Hotărârea din 10 martie 2005, Cauza Filomeno Mario Miraglia c/Republicii Italiene).

În timp ce principiul „non bis in idem” este reglementat în domeniul intrastatal de Convenția de Aplicare a Acordului Schengen, interdicția unei duble pedepse pe plan intern este reglementată de art. 4 alin. 7 Protocolul Adțional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului potrivit căruia, „o persoană care a fost deja condamnată sau achitată conform legii pentru o infracțiune, nu poate fi citată sau condamnată ulterior pentru aceeași infracțiune printr-o nouă acțiune penală de către o instanță a aceluiași stat”. Scopul interdicției dublei pedepse este acela de a împiedica expunerea pentru a doua oară a unei persoane la stigmatizare și nesiguranță printr-o procedură penală atunci când este pronunțată condamnarea în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În concluzie, art. 54 din Convenția de Aplicare a Acordului Schengen trebuie interpretat în sensul că instanțele penale dintr-un stat membru trebuie să respecte o decizie adoptată în cadrul procedurilor penale de către o instanță dintr-un alt stat membru dacă decizia este finală conform legislației naționale; dacă procedurile din statul membru respectiv au inclus și o evaluare a cauzei în fond și dacă faptele materiale și persoana cercetată sunt aceleași în ambele proceduri desfășurate în fața ambelor instanțe, iar instanța națională nu poate, prin lărgirea ariei de investigație, să introducă alte dovezi în sprijinul primei decizii.

Mai mult, pentru a stabili dacă faptele sunt aceleași, trebuie să se ia în considerare materialitatea comportamentelor urmărite în cele două procese, făcând abstracție de la încadrarea lor juridică și de la interesele protejate prin sancționarea lor în sistemele juridice ale statelor semnatare sau ale celor care sunt reglementate prin practica de la Schengen și, să se înțeleagă prin „fapte” ansamblul de evenimente legate între ele, a căror unitate de timp și loc trebuie luată în considerare, precum și intenția autorului acțiunii, fiind indiferent dacă în cele două procese beneficiarul garanției „non bis in idem” se compară cu inculpați diferiți.

ADOPTAREA EURO ÎN ROMÂNIA

(Urmare din pag.1)

2. Evoluția inflației

Am ales evoluția inflației, deoarece acesta este principialul obiectiv al BNR. În august 2005, BNR a adoptat o nouă strategie monetară - întințirea directă a inflației. Principala provocare pentru Banca Centrală în aplicarea acestei politici a fost aceea de a anticipa o țință realistă de inflație, de a ancora comunitatea de afaceri și populația la țința de inflație anunțată și de a menține credibilitatea. Mai mult decât atât, o comunicare eficientă și de colaborare cu guvernul (bugetul și politica fiscală, politica veniturilor, politica comercială) este necesară, în scopul ajungerii la un mix de politică eficientă.

Ce s-a întâmplat până la izbucnirea crizei în România? Privind la instrumentele monetare, BNR a crescut treptat rata dobânzii de politică monetară de la 7%, în luna octombrie 2007, la 9,5%, în mai 2008, încercând să controleze creșterea inflației de la începutul anului 2008. În cazul în care sentimentele piețelor financiare față de România se deteriorează, ratele dobânziilor în România vor fi mai mari decât cele din UE, toate cererile făcute reflectând nu numai un decalaj de transmitere, dar, de asemenea, prima de risc a țării. Așa se și explică menținerea unei rate de politică monetară relativ înaltă în comparație cu alte țări europene. Prin urmare, este foarte dificil pentru BNR să stabilească rata dobânzii de politică monetară astfel încât să conducă exact la țința de inflație. Ce poate face BNR în cazul unor devieri prea mari de la țința de inflație este să manevreze politica monetară pentru o revenire rapidă a inflației până la țință.

Măsurată decembrie / decembrie, rata inflației a coborât de la 40,7%, în 2000, la 9,3% în 2004, primul an cu o inflație cu o singură cifră, și la 8,6%, în 2005. Desigur, un preț a fost plătit pentru această aterizare dură; creșterea reală a PIB-ului a înscăpat de la 8,5%, în 2004, la 4,2%, în 2005. În 2006, inflația a scăzut la 4,87%, dar, în 2007, tendința a fost inversată, iar inflația a ajuns la 6,57% (țința a fost de 4%), ceea ce înseamnă 2,57 puncte procentuale (pp) peste țința de 4%. Pentru 2008, țința a fost stabilită la 3,8%, pentru 2009, de 3,5%, pentru 2010, de 3,5%, pentru 2011 și 2012, de 3%, pentru 2013, de 2,5%, urmând ca în continuare să fie menținută această țință. Ce frumos și descreșcător! Nu mai dăm cifrele reale ale inflației; este suficient să menționăm doar cifra de cea 8% pentru 2010.

Experiența arată că efortul de dezinflație făcut cu precădere printr-o politică monetară restrictivă are costul său reflectat în înclinarea creșterii economice, probabil cu până la 1-2 puncte procentuale. În plus, dacă eforturile din politica monetară nu sunt însoțite de evoluții

congruente din economia reală, inflația comprimată artificial se va mări din nou.

Au fost oare politicile guvernamentale de natură să conducă la o politică prudentă și durabilă, fiscală și bugetară, precum și la o politică de venituri corespunzătoare pentru a susține țința de inflație stabilită de BNR? Privind pe datele disponibile din 2004 până în 2009, avem impresia unei politici de relaxare fiscală și de venituri, mai ales că 2008 și 2009 au fost ani electorali. Ca o consecință, deficitul bugetar a crescut în 2009 până la 7,2%, cu tendința de scădere la 5,9% în 2010 și sub 3% în 2012. Ca și în alte țări, în general, politicienii nu au o strategie pe termen lung, piața politică este o piață pe termen scurt, dacă putem spune așa. În plus, predictibilitatea în acest domeniu nu este foarte clară, iar un buget multiannual este încă prea devreme să fie luat în considerare. Puținul pe care-l putem spune este că nu este ușor să se atingă țința de inflație stabilită de BNR în condițiile unei politici guvernamentale nefavorabilă unei rapide dezinflații semnificative în România. În aceste condiții apare riscul ca BNR să urmeze o politică monetară și mai restrictivă, având ca rezultat probabil, o înclinare și mai accentuată a creșterii economice.

3. Reducerea presiunii salariilor în buget, precum și a altor cheltuieli sociale.

Un exemplu semnificativ a fost elaborarea bugetului de stat pentru anul 2008. Guvernul a anunțat intenția de a reduce cu 10% numărul de angajați din administrația publică centrală și locală, care în total reprezintă aproximativ 25% din numărul total de angajați pentru întreaga România. Scopul a fost de a diminua presiunea pe partea de cheltuieli, dar sindicatelor au amenințat cu proteste. Numărul de posturi finanțate de la bugetele locale, în 2007, a fost de aproximativ 700 mii (cu 10% mai mult decât în 2005), iar posturile finanțate de la bugetul de stat au ajuns la aproximativ 400.000 (cu 20% mai mult decât în 2005). În 2010, salariile bugetarilor s-au redus cu 25%, concomitent cu un început de reducere a posturilor; procesul este în derulare. Pensile, indemnizațiile, ajutoarele etc., sunt în atenția autorităților pentru a le reduce.

4. Incertitudini pentru comunitatea de afaceri și consumatori

Confruntându-se cu incertitudinile interne și externe, chiar și comunitatea de afaceri poate fi dezorientată, și, prin urmare, nu va acorda atenția cuvenită ținței de inflație anunțată de BNR, crezând în ea și acționând pentru atingerea acesteia. În același timp, consumatorii, care au avut veniturile reduse în 2010, ca urmare a unei politici fiscale și bugetare restrictive, vor acționa pentru recuperarea

pierderilor bănești, nefiind dornici de a vedea o dezinflație rapidă. În plus, atât comunitatea de afaceri, cât și consumatorii pot avea teama că o dezinflație rigidă și rapidă poate avea un cost important reflectat într-o creștere economică lentă, urmată de pierderea de locuri de muncă și, în consecință, veniturile să scadă. (experiența din unele țări comparabile cu România arată că, pentru a reduce inflația cu aproximativ 0,5 puncte procentuale, au trebuit să accepte o reducere de aproximativ 1 punct procentual din producția reală). Pe de altă parte, majoritatea economiștilor consideră că nu există dovezi puternice că reducerea ratei inflației de la 5%, de exemplu, la 2%, va contribui la creșterea producției pe termen mediu și lung. Probabil chiar criteriul de la Maastricht privind inflația, pentru noile țări ce urmează să adopte moneda euro este prea îngust (numai 1,5 puncte procentuale peste media ratei inflației în primele trei țări cu cea mai scăzută rată). Probabil această limită ar trebui crescută la 3 puncte de procent, pentru a oferi mai mult spațiu de manevră țărilor emergente, inclusiv României.

Este semnificativ faptul că toate țările emergente au depășit termenul anunțat de adoptare a euro; Ungaria a prelungit de 3 ori termenul anunțat pentru adoptarea euro, iar Polonia a anunțat recent ca dată probabilă de adoptare a euro anul 2015. Desigur, în aceste condiții, BNR poate încă „forța lucrurile” pentru atingerea ținței de inflație într-o perioadă scurtă de timp, dar costul va fi ridicat.

5. Cine poate sprijini BNR

Cine poate ajuta, în continuare, eforturile BNR? Ei bine, autoritățile continuă să flexibilizeze piața muncii propunând un nou Cod al muncii, incurajează schema de pensii private obligatorii, eficientizează sectorul public, modernizează sectoarele de educație și sănătate, continuă privatizarea. Progrese importante au fost făcute pentru a îmbunătăți mediul de afaceri prin modernizarea procedurilor de acordare a licențelor de afaceri, a sistemului de înregistrare, a plății impozitelor. Totuși, deschiderea totală a comerțului și a tranzacțiilor de cont de capital, împreună cu așteptările prea optimiste provenind de la aderarea la UE, au condus la o creștere a deficitului de cont curent ca procent din Produsul Intern Brut (PIB). Deși acest deficit a fost finanțat în principal de intrări substanțiale de investiții străine directe și de către remitențele lucrătorilor din străinătate, datoria privată pe termen scurt a crescut, în special în 2007-2009, ducând la creșterea vulnerabilității la șocurile externe. Pe termen mediu și lung, este nevoie de a stabili o prioritate corectă a proiectelor și o direcționare a cheltuielilor pentru dezvoltarea infrastructurii românești, pentru a crește

comerțul și competitivitatea, și, desigur, pentru a crește productivitatea.

Toate acestea vor ajuta la îmbunătățirea sentimentelor piețelor financiare față de România și vor sprijini creșterea investițiilor de capital. Între timp, fluxurile financiare nete de la UE, cum ar fi fondurile structurale pentru finanțarea proiectelor, fonduri provenite prin politica agricolă comună, plăți compensatorii, vor stimula agenții economice.

Revenind la politica fiscală și având în vedere concluziile Conferinței asupra populației de la Sibiu (2007, toamnă), prudența fiscală este esențială, în special având în vedere ritmul rapid de scădere a populației din România și impactul fiscal semnificativ al îmbătrânirii populației. În cazul în care convergența nominală ar trebui să aibă semnificație cu adevărat în viitor, în scopul de a adopta euro, și prețurile în România ar trebui să convergă spre nivelul din UE, în cadrul unei piețe unice. Acest lucru trebuie făcut în tandem cu o convergență a veniturilor reale. Cat de mult ar trebui să se apropie România de media UE în această privință, ca procesul de convergență să aibă sens, având în vedere că în prezent decalajul este de 1 la 3? În opinia noastră, diferența ar trebui să fie de 1 la 2 (aproape de 50%), și până atunci rata inflației în România este posibil să rămână mai mare decât în zona euro. Fără a intra în detalii despre diferențele de venituri reale, datele statistice arată că acestea reprezintă doar 30% din media europeană.

6. Decalajul în privința salariului minim

Datele de mai jos se referă la perioada de dinaintea crizei, dar le consider relevante pentru prezenta analiza. În 2006, salariul minim lunar reglementat de către Guvernul român a fost de aproximativ 94 EUR, România fiind pe ultimul loc în UE. Potrivit datelor Eurostat, în 2006, salariul minim din România a fost de 14,4 ori mai mic decât în Irlanda; de 5,7 ori mai mic decât în Slovacia, de 3,1 ori mai mic decât în Estonia, de 2,9 ori mai mic decât în Republica

Cehă și 2,6 la 2,7 ori mai mic decât în Polonia și Ungaria. Mai mult decât atât, în perioada 2003-2006, salariul minim, exprimat în euro, a crescut cu 39% în Estonia, 38% în Slovacia, 31% în Cehia, 23% în România și 20% în Spania. În deceniul 1996-2006, nivelul de productivitate anual pe lucrător, exprimat în euro, a crescut de 5 ori, în timp ce salariul nominal net minim lunar a crescut de aproximativ 3,5 ori. În 2007, salariul minim în România a crescut la 114 de euro, iar, pentru anul 2008, nivelul a fost de 140 euro. Drumul este lung pentru o convergență reală față de media UE. Poate fi însă scurtat cu o bună alegere făcută de România: creșterea productivității, o mai bună educație, cercetare și dezvoltare, congruență tehnologică, inovare, capital intelectual, piețe eficiente, modernizarea instituțiilor. Toate acestea sunt obiective pe termen mediu și lung, dar trebuie perseverat zi de zi.

7. De ce să ne grăbim să adoptăm moneda euro?

Între-adevăr, de ce să ne grăbim să adoptăm moneda euro? Sunt argumente pro și argumente contra. Nu le voi analiza aici. Menționez doar că pe 15 aprilie 2010, Guvernatorul BNR a anunțat că data pentru adoptarea euro e 2015, fiind nevoie de mai multă pregătire, menționând că o amânare de un an sau doi este mai puțin importantă. Desigur, criteriile de convergență nominală, inflația, rata dobânzii, deficitul bugetar, datoria publică, cursul de schimb, ar putea fi satisfăcute cumva mai repede, dar prețul va fi plătit mai devreme sau mai târziu (creștere economică mai mică pe câțiva ani).

8. Propunerea noastră

În 2008, bazat pe ipoteza unei creșteri reale a PIB, pe an, în România, de aproximativ 6% și în UE de aproximativ 1,5%, pentru următorul deceniu, am calculat că venitul real în România va ajunge la aproximativ 50% din venitul real mediu în UE, prin 2016. În consecință, am propus ca România să adopte moneda euro în 2016, cu intrare în ERM II în 2014. În prezent, criza mă obligă să corectez ipoteza de lucru și să consider pentru România o rată medie de creștere de numai 4%. De altfel, pentru acest an este prevăzută o creștere de numai 1,3% și de 3,7% pentru 2012, rate de creștere prea optimiste, după părerea mea. În condițiile celui de-al doilea scenariu, data adoptării euro în România ar fi 2019, cu intrare în ERM II în 2017. În cazul în care această strategie ar avea sens, în conformitate cu propunerea noastră, numai pe la sfârșitul anului 2016, inflația ar trebui să ajungă la 2-3%. În perioada premergătoare, 2011-2015, ca orientare, inflația ar trebui să fie lăsată să fluctueze între 4 și 6 la sută pe an. Această politică ar permite, în special întreprinderilor mici și mijlocii din România, patru ani în plus să se adapteze mai bine la concurență și la mediul economic din UE.

Dacia la borna 4 milioane

Compania Dacia a livrat vehiculul cu numărul patru milioane din istoria sa: un Duster 4X4 de culoare brună, care a ajuns la un medic în vârstă de 58 de ani. Dacia produce 65 de mașini pe oră, jumătate de producție fiind Duster. Pragul de un milion de mașini produse în Arges a fost depășit în 1985, iar, în 2007, cel de trei milioane.

Dacia a început producția în 1968. În prezent, jumătate dintre cele 65 de vehicule fabricate în fiecare oră la Mioveni sunt Duster, modelul înregistrând peste 100 000 comenzi la nivel internațional la un an din momentul lansării; 5.000 de mașini au fost livrate în România.

Ford B-Max de Craiova

Ford Europa a publicat noi clipuri scurte cu B-Max, model care a fost prezentat la Geneva sub formă de concept, iar, de la finalul acestui an va fi produs la Craiova. Un clip prezintă mașina parcurgând noaptea o stradă bine luminată, iar celalalt este o animație prin care compania vrea să arate că interiorul are mult spațiu și este adaptabil. Cele două scurte clipuri insistă pe ideile enunțate de Ford la prezentarea oficială: un vehicul dinamic, destinat familiilor care vor o mașină spațioasă și versatilă. Ford a apelat la o soluție interesantă iar mașina nu are stâlp central și - deși ușile din față se deschid normal - cele din spate sunt glisante.

Ford B-Max ar trebui să aibă un preț de pomire de sub 15.000 de euro și va concura cu modele precum Opel Meriva, Citroen C3 Picasso sau Kia Venga.

Ca dimensiuni, B-Max are puțin peste patru metri lungime, cu 11 cm mai mult decât Fiesta în cinci uși și cu 32 cm mai puțin decât C-Max. B-Max va dispune de un motor Ecoobst de un litru în trei cilindri, compania susținând ca emisiile de CO2 sunt foarte scăzute.

SĂ NE CUNOAȘTEM PROFESORII:

Lector univ. dr. JEANINE STAVARACHE

– UN DANS ALB ÎNTR-O SEARĂ DE FEBRUARIE

Lector univ. dr.
George V. GRIGORE,
cancelarul Facultății de Arte

Pe 31 ianuarie am trăit un deja-vu. Mă aflam într-o sală de spectacol elegantă, cu scaunele spectatorilor ocupate până peste poate – adică s-au mai adus scaune – și într-un moment de liniște fremătătoare, acea liniște încărcată de dorințe și de așteptări dinaintea unui spectacol. De data aceasta, spectacolul era cu totul și cu totul special. Se dorea un dans în alb... Pe un scenariu realizat de magistrul penitei Costin Tuchilă, din poezia semnată de regiizorul, profesorul universitar și extraordinarul om de cultură care a fost Cristian Munteanu, o mână de artiști devotați Teatrului Radiofonic și nu numai, acompaniați de un pian și un saxofon, cu acordul doamnei directoare Dorina Lazăr, și-au propus un spectacol de poezie.

Sala *Studio* a Teatrului *Odeon* avea pe scenă actori consacrați precum Jeanine Stavarache, Mircea Constantinescu, Mircea Albulescu, Irina Mazanitis, Delia Nartea și Gelu Nițu. La pian vibra, împreună cu sufletul artiștilor dramatici, Puiu Pascu, iar Dan Ionită, cu al său saxofon alto, strecura picuri de ambră printre versurile meșteșugite ale autorului care superviza spectacolul din sferele albastrii ale spiritului uman nepieritor. Ascuns discret în spatele tuturor și urmărind atent filigranul șerpuit al ritmului spectacolului se afla regiizorul artistic și urmașul de suflet la bagheta magică a Teatrului Radiofonic românesc, doctorul în ale teatrului taine, Vasile Manta.

Spectacolul a debutat cu o înregistrare a vocii celui pentru a căruia pomenire într-o artă am venit, regiizorul Cristian Munteanu: „Eu am o părere extraordinară despre teatru radiofonic. Este cel mai rafinat teatru. Regiizorul este ca un dirijor, el trebuie să facă o orchestrație.”

Profesorul universitar și regiizorul Cristian Munteanu s-a născut la București, pe 25 august 1936. În 1959 a absolvit Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” și a făcut primul pas în cariera la teatru din Piața Neamț. În 1962 a venit, iată, pentru o viață întreagă, la Radiodifuziunea Română: 45 de ani de

activitate (după decembrie '89 devine primul redactor-șef al nou înființatei *Redacții Teatru*), însumând peste o mie de spectacole(...)

Pe 31 ianuarie 2011, se împlineau trei ani de când maestrul a plecat de lângă actorii personajelor pe care le-a condus, de lângă oamenii din radio, cu care a împărțit aceeași dragoste... De lângă doamna sa, Elisabeta Munteanu, eminent teatrolog și profesor universitar al Universității de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București.

Au urmat aplauze pentru acest spectacol, aplauze pentru această idee materializată, aplauze în *memoriam*...

Cred că acum sunt din ce în ce mai rari actorii care citesc poezie. De aceea, încă o dată aplauze pentru actorii Mircea Constantinescu, Jeanine Stavarache, Mircea Albulescu, Irina Mazanitis, Delia Nartea și Gelu Nițu.

Grațioasă pe scenă, cu o voce ce vibrează dincolo de limitele noastre auditive, actrița Jeanine Stavarache, așa cum o cunoaște iubitul public, căruia i se dăruie odată cu fiecare reprezentație teatrală, este și dascăl universitar, contribuind la fundamentarea și acreditarea Facultății de Arte, specializarea *Artele spectacolului* (Actorie), de la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați. Colaboratoare și a Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, în prezent, lector univ. dr. Jeanine Stavarache își împarte destinul cu studenții anului II ai Ciclului I Bologna, de la Catedra de Artă Actorului, specializarea *Artele Spectacolului* (Actorie), din cadrul Facultății de Arte a Universității *Spiru Haret*.

Atelierul de *arta actorului*, pe care lector univ. dr. Jeanine Stavarache l-a propus ca temă pentru semestrul I al anului universitar 2010 – 2011, a avut ca temă opera nemuritorului Will (William Shakespeare). În colaborare cu lector univ. dr. Mircea Constantinescu și lector univ. dr. George Grigore, dărând tot timpul avut la dispoziție, fiind prezentă zilnic în sala de repetiție, doamna lector univ. dr. Jeanine Stavarache a adus lângă sufletele plâpânde ale tinerilor studenți vibrația unică a interpretării operelor marelui

dramaturg atât de drag nouă, artiștilor dramatici.

Începând cu scena dramatică, dar și comică dintre Petruchio și Catarina din „Îmblânzirea Scorpiei”, interpretați de perechile: Petruchio – Mihai Săvescu / Răzvan Marina / Cătălin Lungu / Cristian Pantea / Marius Petrescu / Claudiu Dumitru / Cătălin Petrescu / Catarina – Diana Stoicescu / Adriana Mihai / Ana Maria Neagu / Alexandra Vicol / Cătălina Bălălu / Carolina Sevastru / Mariana Burlacu, și urmând cu „Cum vă place” (monolog), Jaques melancolicul – Rareș Zimbran, apoi „Hamlet” (monolog) cu Mihai Săvescu și „Cum vă place” (Touchstone), având în distribuție pe Audrey – Oana Burcescu, Tocilă – Cătălin Lungu, Corin Păstorul – Cristian Pantea, atelierul a continuat cu „Mult zgomot pentru nimic” (Beatrice – Raluca Rădoi, Benedick – Marius Petrescu), „Romeo și Julieta” (Julieta – Alexandra Vicol, Doica – Mariana Burlacu), „Henric V” (monolog) cu Cristian Pantea, „Cum vă place” (Phoebe – Cătălina Bălălu, Silvius – Rareș Zimbran), „Regele Lear” (Regele Lear – Marius Petrescu, Bufonul – Diana Stoicescu, Goneril – Elizabeta Ciurea-Foamete, Cordelia – Sorina Corneanu, Regan – Lavinia Alexandru), „Îmblânzirea Scorpiei” (Catarina – Nicoleta Matea, Petruchio – Claudiu Dumitru), „Visul unei nopți de vară” (Hermia – Lavinia Alexandru, Helena – Mirela Cercel), „Nevestele vesele din Windsor” (Doamna Page – Mariana Burlacu, Doamna Ford – Raluca Rădoi), „Richard III” (Lady Anne – Ioana Picoș, Regina Elizabeth – Carolina Sevastru, Richard III – Rareș Zimbran), „Îmblânzirea scorpiei” (Catarina – Ștefana Badiu, Petruchio – Cătălin Lungu), „Hamlet” (Polonius – Marius Petrescu, Hamlet – Răzvan Marina), „Comedia erorilor” (Adriana – Adriana Mihai, Lucietta – Maria Bata, Dromio – Claudiu Dumitru), „Îmblânzirea scorpiei” (Catarina – Andreea Naum, Petruchio – Rareș Zimbran), „Machbeth” (Lady Machbeth – Oana Burcescu, Machbeth – Marius Petrescu), „Machbeth” (monolog) cu Diana Stoicescu, „Romeo și Julieta” (Julieta – Ana Maria Neagu, Doica – Ștefana Badiu), „Îmblânzirea scorpiei” (Catarina – Ioana Picoș, Petruchio – Mihai Săvescu), „Cum vă place” monologul Rosalinda – Alexandra Vicol. Pe lângă aceste momente teatrale speciale prezentate publicului, la clasă s-a mai lucrat și „Antoniu și Cleopatra” (Cleopatra – Adriana Mihai, Antoniu –

Marius Petrescu), „Visul unei nopți de vară” (monologul Hermia / Lavinia Alexandru, „Hamlet” (Ofelia – Alexandra Vicol, Hamlet – Cătălin Petrescu), „*Hamlet*”, *monolog*, Ofelia – Cătălina Bălălu.

Peste patru ore de interpretare și de emoție artistică au trecut aproape insesizabil. Prin dăruirea de care a dat dovadă, doamna lector univ. dr. Jeanine Stavarache a primit feliicitări din partea catedrei și din partea domnului decan al Facultății de Arte, profesor universitar doctor Petru Stoianov, prezent la această manifestare artistică.

Doamna lector univ. dr. Jeanine Stavarache a absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică, București, Facultatea de Teatru, Secția Actorie, clasa prof. Radu Beligan, Elena Negreanu în anul 1966. Actriță a *Teatrului Național* din Timișoara în perioada 1966 – 1967, Jeanine Stavarache a reușit să se apropie de publicul capitalei, prin angajarea sa de la Teatru „Ion Creangă”, din anul 1968, și unde a desfășurat activitatea artistică până în anul 1983. Apoi, ca un meteor ce umezează o traiectorie ascendentă spre Muntele Pamas, Muntele Muzelor și al inspirațiilor poetice, doamna Jeanine Stavarache devine actriță a colectivului excepțional de artiști ai Teatrului *Odeon* din București, loc unde poate fi și astăzi văzută în spectacole semnate de mari regiizori din țară și din străinătate.

A interpretat numeroase roluri atât la *Odeon* cât și la Teatru „Ion Creangă”, teatru cu un public mai special și mai critic, *Teatrul Național* Timișoara, Teatru *Tâmbărită*, la Compania Particulară Maxim, în emisiuni de radio și filme, dintre care amintim: „Comedia Gamelor”, regia Andrei Brăceanu și Richard Oshantitzky, „Fantomale se grăbesc”, regia Cristu Poloxis, „Vânătoarea de lilieci”, regia Daniel Bărbulescu, „Singuraticul de pe Planeta Albastră”, regia Romeo Staver, „El este Omul”, regia Romeo Staver, „Peur Blanche” – Atlantis Film, „Les Amants” – Atlantis Film. A avut și numeroase colaborări cu SRTV – spectacole de teatru, divertisment.

La o asemenea carieră bogată și ofertantă au fost și premii, ce au confirmat valoarea acestor interpretări: **Premiul pentru debut** pentru rolul „Arina” din „IO, Mircea Voievod” de Dan Tărchilă, regia Marieta Sadova, **Premiul I de interpretare** la Festivalul *Cântarea României* pentru spectacolele „Cine nu se teme de crocodili” și „Cei trei grășani” (1979), **Premiul Festivalului Salvo Randone**, Sciacca, Sicilia pentru „Don Juan moare ca toți ceilalți” de Theodor Mazilu.

Pe 31 ianuarie anul acesta am trăit un deja-vu. Mă aflam într-o sală de spectacol elegantă, unde se recitau gânduri asonante, versuri circulare, totul fiind topit într-un dans alb. Pe scenă se afla doamna lector univ. dr. Jeanine Stavarache, care are acum un „incubator” cultural, o pepiniară de tinere talente la Facultatea de Arte a Universității *Spiru Haret*, care se cer îngrijite ca niște mlădieți sensibile și dornice de a aspira spre lumină... Spre lumina reflectoarelor... Luminile rampei... Acolo unde aplauzele se întâlnesc cu strălucirea omenească... Aplauze albe și pure pentru doamna lector univ. dr. Jeanine Stavarache.

PANTEON • PANTEON • PANTEON • PANTEON

VASILE

Ne știm demult. Mi-a amintit că prin '90-91 am fi pus la cale angajarea lui în agenția noastră națională de presă, tentativă, în cele din urmă, eşuată din pricini care nu țin de noi doi. Este prezent de ani și ani pe la diferite manifestări ce au drept blazon cultura română. Îl recunoști ușor: de statură mărunț, ca și cum n-ar vrea să deranjeze, iar peria ce unește barba cu obraji, abia prionită în loc de lipsa de timp, are grijă să te atenționeze discret: acesta sunt eu! Sunt eu, fiul lui Barbu și-al Zîncăi Șerdăreasa, se pronunță, lent și răgușit, cineva, la vremea lui, cam din aceeași dorință de a fi recunoscut de evenimente într-un îndepărtat veac răscuit în cronici și încrezător în destin. De fel dintr-un sat din dulcea Bucovină, veselă grădină, așezat astfel cât dezbinarea provocată de fulgerele vremii să opereze diabolic – jumătate din sat a rămas încoace, alta a luat drumul surghiunului. Casa lui Vasile a rămas și este și acum dincolo de brazda care sângerează frontiera, amar și dureros, într-o ogradă părintească forțată să se sfășie.

Nu sunt convins ca v-a scăpat din privire acest blajin căutător de vorbe născute la umbra fagilor pe sub care au troienit pașii lui Eminescu. Nu întâmplător fraza poetului Vasile Tărățeanu se revendică din rostiri de demult și își dorește să dureze. Și nu este întâmplare că așezat la vorbă, Vasile aduce aproape frânturi din existența puțină a gimnazistului. Este o fericire pentru el și mai ales pentru tine să cauți a ști despre Cernăuții prin care băiat fiind, fiul de căminar se ducea, când se ducea, în speranța legării de orizonturi largi și ademenitoare. Cine se leagă de Eminescu și-a făcut din Vasile un ac de cojocul lui. Noi cei ce nu mai avem loc, aici prin capitală, de înălțimea granitică împreimată de Eminescu în altarul nostru de gânduri și simțiri, am face bine să dăm când și când de unul ca Vasile Tărățeanu. Te vindecă din două vorbe de toate ifosele și migrenenele provenind din cheful de a-i pune numele în debarale. Oameni ca Vasile n-au avut timp să afle că la noi la români cultura este ca o ceapă, fără miez, adică, și cu straturi separate, venind ba dintr-o parte ba din alta, doar din partea locului n-a agonisit nimic.

Întărâtări în a contesta și demola, în a ne individualiza prin interpretări de doi bani și comparații jignitoare, eliminăm o cale de a ne dumiri înainte de a înjunghia măștile făcute din material imperial, incasabil și predestinat tenace. Le amintesc unora precum cei recunoscuți în demersuri insalubre și intolerabile, cum am mai făcut și alte dați, referiri la culmile noastre de gândire acumulate sârguincios, sistematic și cu credință în durabil. Spunea Vlahuța, interlocutor când și când al poetului din Ipotești: *Oameni ca Eminescu răsar la depărtări de vecuri în existența unui popor*. Ar fi o explicație, poate, și pentru furia de care se învrednecesc unii și alții când îi dau de nume: și cei făcuți să-l priceapă se nase la intervale. Îți trebuie intr-adevăr ceva har să te uți cu respect la cel ce-ți taie calea. Același Vlahuța: *Sfiosci, mă uitam la Eminescu, și mi se părea un zeu tânăr, frumos și blând, cu părul lui negru, undulat, de sub care se dezvălea o frunte mare, palid la față, cu ochii adormiți, osteniți de gânduri, mustața tunsă puțin,*

gura mică, și-n toate ale lui o expresie de-o nespusă bunătațe și melancolie. Cîșitor pasionat, el era unul din cei mai adânci ai limbii și literaturii noastre din cele mai întinecate vremuri. Niciodată nu s-a văzut la noi un temperament de artist completat de o cultură așa de vastă și de o originalitate atât de marcantă. În poezia noastră versul lui Eminescu se detașează într-un relief izbitor. Simți îndată că ai de-a face cu un reformator...

Am simțit acestui racord înspre trecut speriat de văltoarea în care Eminescu este atras cu bună știință și rea credință în speranța ofilirii și depărtării. Am convingerea că amintirile-n trecut încearcă să ne cheme ca un refuz al vulgarităților de tot felul dezbate în piața publică pe soclul statuiilor din altarele patriei. Este o cale de a alunga trivialul și consecvența stricătorilor de iocane.

Pe Eminescu îl găsești la Cernăuți dus de Vasile de mână peste tot unde i-au călcat pașii. Ți se dau adresele legate de amintirea elevului și atingerile de evenimente care îl privesc. Curtea lui Aron Pumnul, aflăm, a fost eliberată și așteaptă să se transforme într-un complex memorial de cuprindere și durată. O mână de scriitori de limba română caută să-i păstreze rotundă și plină, luminoasă, amintirea peste timp. Este vorba de Eminescu și de limba română. Este vorba de cultura și istoria română într-un teritoriu plin de evenimente și amintiri, de aproape și de departe.

Stând de vorba cu Vasile Tărățeanu, citindu-i versurile - a scris 21 de cărți - ascultându-l, ai senzația dialogului pe piatra de hotar, unde orice nebgăare de seamă, neîndemănare sau amănare poate tulbura un echilibru prin datele lui precar și deformabil. Întelegi mai cu adevărat sensul vorbelor de dicționar trimise cu nebgăare de seamă în zone de margine - patriotism, romanitate, sânge românesc.

Celul aflat în durere îi este de ajuns uneori chiar și un pahar de apă de izvor.

Neagu UDROIU

Invitațiile Doamnei Pictura

Vitalie Butescu – un pictor peisagist autentic

Cine este Vitalie Butescu

S-a născut la 3 octombrie 1972, în localitatea Ștefan Vodă, din Republica Moldova. 1990 – absolvent al Colegiul de Artă Plastice „Alexandru Plămădeală” din Chișinău, secția pictură, clasa Sergiu Fusu. 1997 - licențiat al Academiei de Arte „Ioan Andreescu” din Cluj-Napoca, lucrarea de licență fiind executată sub îndrumarea profesorului Ioan Nica. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România.

Lansare de carte la Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”

Inefabila trăire

Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu” și Fundația Academia Daco-Română au organizat lansarea cărții *Inefabila trăire*, a scriitoarei

Georgeta Blendea Zamfir. Autoarea și cartea sa au fost prezentate de dr. Geo Stroe, președintele Fundației Academia Daco-Română, și Mihai Antonescu, critic literar.

În calitate de gazdă, doamna Carmen Pesantez, directorul bibliotecii, a moderat această manifestare.

Printre altele, vorbitorii au scos în evidență personalitatea scriitoarei.

Georgeta Blendea Zamfir a absolvit liceul la Brașov, iar Facultatea de Filologie a început-o la Iași și a terminat-o la București. A înființat ceneclauri și gazete literare. Și-a luat doctoratul cu tema

Antume și Postume Eminesciene, pentru care a luat nota maximă.

În 1982, Georgeta Blendea Zamfir a revenit în orașul copilăriei, Brașov, unde a lucrat ca profesor de limba și literatura română și literatură universală, dar a scris și un ciclu de romane cuprinzând perioada până la anul 2000.

Dintre cărțile publicate, amintim: *Zamolxis* (2001), *Orizont psihanalitic în Ion* (2010), *Zodia Speranței* (roman SF- 1992), *Daen* and *Marguerite* (roman), *Sfârșitul veacului* (poezie - 1998), *De ce iubim bărbaiți* (eseuri - 2005), *Dorin = Dor + In = În Dor* (roman - 1998).

În partea a doua a acestei manifestări a avut loc vernisajul expoziției pictoriilor Ramona Pinte, fiica scriitoarei.

Decebal ȘTEFĂNESCU, student anul II, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Viața văzută din taxi

Examenul auto

Sunt șofer de taxi de aproape șase ani. De aici am dezvoltat o anumită abilitate de a „citi” oamenii cu care intri în contact. Uneori, îmi place să verific măsura în care se confirmă prima impresie făcută de client. Dacă acceptă să conversăm, atunci e foarte ușor. Acest lucru poate fi, uneori, distractiv, însă, întotdeauna, util.

Una dintre laturile frumoase ale acestei meserii este posibilitatea de a întâlni oameni extrem de diferiți, cu reacții de tot felul. O mică întâmplare petrecută cu ceva timp în urmă, mi-a rămas în minte.

Îleșeam la treabă destul de devreme, dimineață. Cam fără chef. Era o dimineață aglomerată, în care nu se recomandă să te deplasezi fără client. După o așteptare de vreo 40 de minute în preajma stației de metrou Drisior, îmi cam pierduserm răbdarea și mă pregăteam să plec în căutarea altei stații cu mai mult noroc.

Când să pornesc, simt că se apropie o silueta de mașină. Îmi intror privirea. De pe trotuarul înalt mă privea aplcat, cu palmele pe genunchi, un ȝigan tinerel. Era vizibil emoționat.

- Esti liber șefulică?

- Da.

- Mă duci și pe mine acolo unde se dă examen de carnet? Da' repede că e poliția acolo și pleacă fără mine.

- Te duc. Dacă îmi spui unde. Hai, urcă.

- Păi eu am luat sala de două ori, da' m-a picat la traseu. Era slab. Îmbrăcat cu pantaloni albi, o cămașă albă

pe sub vesta albă cu bleu, tricotată în casă. Privirea-mi cade pe adidașii lui albi, din pânză. Sunt vechi, dar curați, ca și restul hainelor. Înainte de a vedea cât de rău îi tremură mâinile, mă pocnește un val de parfum dulce, greu și ieftin.

- Unde trebuie sa ajungi?

- Nu știu ezact. Era lângă un parc, să moară mama, da' nu mai știu.

- Nu știu cum se cheamă parcul? Sau măcar un punct de reper?...

- Carol parcă...

Îmi amintesc că se ȝin examene auto în zona aceea. Pornesc. Tipul e agitat și frământat ȝișa de examen în mâini. Are unghiiile tăiate scurt.

- Sunt chiar așa de negru?

Mă face să întorc privirea către chipul său. O da... e chiar așa de negru. Are acei ten, foarte închis chiar și printre ȝigii. Ochi, sprâncenele și părul – tăciune. Nasul drept se sprijină pe buzele răsfirate. I se zăresc dinții drepti, neașteptat de albi. Însir iar amestecul greu de leșie, parfum prost și minoritar.

- Mi-a zis Sile să-mi fac părul, normal că e mai bine. Hai, bagă-te, bagă-te că merge. Ia uite-l și p-asta... ce jegos. Ce te bagi, mă? Nu vezi că n-ai unde? Poți să te grăbești puțin? Că tre' s-ajung la fix. Da' nu era mai bine spre Mall? Mi-e și puțin rău! Am luat și un alcoolcam că am emoții, dar n-am mâncat. Doar un ceai. Auzi, da' face mai mult de o sută de mii, că atâta am!?

- Nu, stai liniștit.

Butonează telefonul o vreme, după care zice: - Poți să dai un apel la cineva, că mă sună înapoi, că io nu mai am minute, te rog!

Mă uit la el cum se frământă. Îi fac apelul. Sună cineva și îi dau telefonul. Vorbește câteva minute într-o ȝigănească amestecată cu română. Termină convorbirea. E agitat. Dar simpatic.

Reflecții săptămânale

La balcon

Într-o zi de martie a anului 1921, sărbătorirea prîntului Carol cu prîntesa Elena a Greciei anima Calea Victoriei, atrăgând privirile multor curioși. Printre

aceștia, de la un balcon al Fundației Universitare Carol I sau cum am spune astăzi, al corpului vechi al Bibliotecii Central Universitare Carol I, urmăreau evenimentul un proaspăt student și un profesor aflat la începutul carierei și care se întâlneau cu acel prilej pentru prima dată în afara sălii de curs. Studentul se numea Mircea Vulcănescu iar profesorul Nicolae Ionescu, intrat în conștiința publicului, sub numele de Nae Ionescu.

Douăzeci de ani mai târziu, rememorând acel moment, Mircea Vulcănescu reflecta: „azi stau și mă gândesc la destinul care a apropiat și a depărtat mai târziu pe cei ce priveau atunci de la balcon, de cei din trăsurile alaiului și nu-mi pot împiedica un sentiment straniu față de alunecarea lucrurilor lumii acestora”

Acel *destin* despre care vorbea Mircea Vulcănescu a făcut ca tot într-o zi de martie, pe 14, dar de această dată a anului 1940, Nae Ionescu să se stingă din viață, moartea sa lăsând în urmă multe semne de întrebare.

Mircea Vulcănescu avea să moară la Aiud, în detenție, în 1952 iar fragmentul pe care l-am produs a reușit să vadă lumina tiparului abia în 1992, după 50 de ani de când fusese așternut pe hârtie.

Dragi cititori, dacă pașii vă îndreaptă spre locurile acelea mai zăboviți o clipă cu gândul și privirea către un balcon în care odată au fost doi oameni și un *destin*.

Alexandru LUCINESCU

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Romanian Rhapsody – CD al pianistei românce Mihaela Ursuleasa

Pianista româncă Mihaela Ursuleasa a lansat un nou CD, *Romanian Rhapsody*. Spiegel.de a scris cu acest prilej: „Are tot ceea ce-i trebuie unui pianist profesionist: sensibilitate, tehnică perfectă, carismă”.

Mihaela Ursuleasa s-a născut în 1978 la Brașov, într-o familie în care tatăl cânta jazz la pian, mama era cântăreață. „Era un copil minune, care încă de la 9 ani cânta la pian 32 de variațiuni de Beethoven și lua parte la turnee. Mihaela Ursuleasa e antrenată ca o sportivă de performanță, pentru a atinge perfecțiunea tehnică”, apreciază specialiștii.

La 12 ani, Mihaela a plecat la Viena, în Austria, care i-a devenit „a doua patrie”. La sfatul lui Claudio Abbado, a renunțat pentru moment la concerte și s-a concentrat asupra educației sale muzicale. Efortul a fost încununat de succes, în 1995 câștigând renumitul concurs Clara-Haskil. În 1999 și-a ia, la Viena, *cum laude*, diploma de specializare în arta concertului, sub îndrumarea profesorului Heinz Medjimorec.

Concertează în marile săli de concerte ale lumii, printre care Concertgebouw Amsterdam, Philharmonie Köln, Konzerthaus Wien, Tonhalle Zürich și Carnegie Hall New York. Și-a făcut un renume pe scena muzicii clasice. Daniele Gatti, Paavo and Neeme Järvi, Marek Janowski, Andris Nelsons und Mark Albrecht sunt dirijori celebri, care o invită mereu la concerte.

Tânăra pianistă a cântat cu orchestrele simfonice din Berlin, Berna, Paris, Birmingham, Londra, Rotterdam, Viena și Cincinnati. Talentul ei ieșit din comun a fost remarcat la festivalurile de muzică clasică de la Lucerne, Salzburg, Graz, Varsovia, Bonn și la Festivalul Mozart de la New York.

În octombrie 2010, ea a luat premiul ECHO-Klassik la categoria „Interpretare solistică a anului; pian, secolul al 19-lea”, pentru albumul său de debut „Piano & Forte”. Titlul acestuia caracterizează succint marea sa secret, de virtuoz al clapelor: „talent liric și execuție vivace”.

În plantul ce însoțește *Romanian Rhapsody*, artista declară: „Prin această înregistrare vreau să transmit ascultătorilor, cu ce am crescut: pe de o parte, am auzit, de la părinții mei, folclor și jazz, iar, pe de alta parte, am exersat, încă de mică, muzica clasică. Vreau să prezint marea artă a patriei mele, în care folclorul este încă prezent”.

Pianistul Mihai Ritivoiu câștigătorul celei de-a VI-a etape a concursului Drumul spre celebritate

Cea de- a șasea etapă a concursului *Drumul spre celebritate*, ediția a II-a, a fost câștigată de pianistul Mihai Ritivoiu. El a obținut 27 din cele 102 de puncte oferite în egală măsură de publicul alcătuit din elevi ai Școlii nr. 156 „Sf. Mare Mucenic Gheorghe” din București și de juriul de specialitate. Mihai Ritivoiu s-a calificat, astfel, în finala care va avea loc la Palatul Mogoșoaia pe 7 mai 2011. El are 21 de ani, iar la *Universitatea Națională de Muzică* din București îl are profesor pe Viniciu Moroianu. A câștigat mai multe premii la concursuri naționale și internaționale, cele mai importante fiind cele obținute la

Paris, la San Sebastian, la București (2006)- concursul Jeunesses Musicales, iar, în anul 2010, a câștigat concursul *Dinu Lipatti*.

Mihai Stănescu expune la Varșovia

Expoziția „Făcând haz de dictatură. România în caricaturile lui Mihai Stănescu 1979-1989” a fost vernisată marți, 15 martie 2011, în capitala poloneză. Expoziția este organizată de Institutul Cultural Român în *Casa Întâlnirilor cu Istoria* din Varșovia, una dintre cele mai active instituții de recuperare a memoriei secolului XX din Polonia. Vernisajul a avut loc în prezența artistului

Mihai Stănescu și a caricaturistului polonez Jacek Frankowski.

Expoziția de la Varșovia cuprinde lucrări realizate în perioada 1979-1989, multe dintre ele fiind cenzurate pentru abuzurile extrem de transparente la sărăcie, lipsa libertății individuale și alte subiecte tabu din acea vreme. Lucrările expoziției au fost selectate de ICR-Varșovia și *Casa Întâlnirilor cu Istoria*.

Ca parte integrantă a acestui proiect, în data de 15 aprilie 2011, tot la *Casa Întâlnirilor cu Istoria*, va avea loc o proiecție a filmului *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, în regia lui Andrei Ujică. Expoziția va fi deschisă până în 3 mai 2011.

Pianista Alexandra Dăriescu susține un nou recital la Londra

Deja celebră în cele mai importante săli de concert din Londra, tânăra pianistă română Alexandra Dăriescu a susținut, pe 18 martie, un recital la Wigmore Hall, la Londra. Programul concertului a cuprins partituri de Bartók, Schumann, Liszt, Wagner, Dutilleux și Chopin. Pianista nu s-a aflat la primul recital la prestigioasa Wigmore Hall și va reveni în sala de concert în data de 5 aprilie.

Născută în 1985, Alexandra Dăriescu a absolvit de curând studiile masterale la Guildhall School of Music & Drama, cu Ronan O'Hora. În anul universitar 2010/2011, artista beneficiază de o bursă acordată de aceeași instituție. Reprezentată încă din 2008 de către Young Concert Artists Trust (YCART), în 2010 Alexandra a participat la Verber Festival Academy din Elveția, câștigând prestigiosul *premiu CUBS*. Tot anul trecut, pianistei i-a fost acordată *Diploma Ambasadorului* pentru „Promovarea imaginii României”. În 2010, artista a concertat alături de faimoasele Royal Philharmonic Orchestra, Sinfonia ViVA și Northern Chamber Orchestra.

În 2008, Alexandra a câștigat prestigiosul *Prix Maurice Ravel* la Academie Internationale de Musique Ravel în Franța. A oferit recitaluri la Wigmore Hall, Barbican, Leeds International Series, Jacqueline du Pré Music Building, the Bath, Leicester, Ribble Valley, Exeter International Festivals și City of London Festival. Alexandra a debutat în Marea Britanie la Bridgewater Hall, în anul 2006, cu un concert transmis în direct de BBC Radio 3. Cariera sa include și recitaluri în S.U.A., Italia, Franța, Elveția, Germania, Spania și Republica Moldova, transmise la BBC Radio 3 și Classic FM, radiouri și televiziuni românești, precum și la Nevada Radio, California.

Va fi speranță – la Bruxelles

Institutul Cultural Român anunță expoziția *Va fi speranță* a artiștilor Mona Vătămanu și Florin Tudor, la Bruxelles, organizată de *Galeria D & T Project*. Este prima expoziție Florin Tudor & Mona Vătămanu în Belgia. Vernisajul a avut loc la data de 17 martie, expoziția fiind deschisă până pe 7 mai.

Cei doi artiști pledează, prin operele lor, pentru speranță, în ciuda deziluziilor și frământărilor inerente tranziției. Mona Vătămanu și Florin Tudor accentuează, în primul rând, impactul istoriei asupra individului. Operele lor reflectă, într-o manieră subtilă și atentă la context, lumea post-comunistă. Dincolo de propriile referințe și valori personale, arta lor pune în valoare rezistența societății împotriva autoritarismului.

Va fi speranță este un ecou al declarației tinerei Asmaa Mahfouz, o protagonistă a recentelor proteste din Egipt: „Dacă doar spui că nu există nicio speranță, atunci chiar nu va fi niciuna, dar dacă ții atitudine și te opui, atunci va fi o speranță.”

Expoziția cuprinde picturi din ciclul *Întâlnire cu istoria*, început în 2007, *O instalație pornind de la Deleuze* (2011), colaje și prima prezentare a noului lor video *Ceremonialul primăverii* (2010).

Gala Premiilor Radio România Cultural

Cele mai importante realizări ale anului 2010 în diferite domenii ale culturii vor fi recunoscute și celebrate luni, 21 martie, de la ora 19.00, la a XI-a ediție a *Galei Premiilor Radio România Cultural*, ce se va desfășura la Teatrul *Odeon*.

În cadrul galei prezentate de Florin Iaru, vor fi acordate premiile la douăsprezece secțiuni, precum și trei premii speciale, ai căror câștigători sunt deja cunoscuți:

- **Premiul de Excelență** îi va fi decernat lui Ion Vianu, medic și scriitor, care, prin conștiința sa științifică și literară devotată adevărului, a contribuit în chip convingător la înfățișarea unor decenii dramatice din istoria noastră recentă.

- **Premiul „În memoriam Iosif Sava”** va fi acordat sopranei Irina Iordăchescu, pentru strălucita serie de debuturi pe scenele operelor de la București, Sofia și Catania, pentru includerea pe afișul prestigiosului festival de la Glyndebourne din 2012 și prodigioasa activitate din țară în domeniul liric și vocal-simfonic.

- **Premiul Lux Mundi** îi revine prof. dr. George Banu, teatrolog de recunoaștere internațională, pentru felul în care a integrat, prin cărțile sale, în contextul valorilor mondiale ale artei spectacolului fenomenul teatral românesc.

Nominalizările *Galei Premiilor Radio România Cultural* sunt următoarele:

- **Poezie:** Ion Mureșan pentru cartea *Alcool*, Editura Charmides, Bistrița, 2010; Teodor Dună pentru *de-a viul*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Radu Vancu, pentru *Sebastian în vis*, Editura Tracus Arte, București, 2010; Liviu Ioan Stoiciu, pentru *Pe prag (Vale-Deal)*, Editura Cartea Românească, București, 2010; Mircea Cărtărescu, pentru *Nimic: poeme (1988-1992)*, Editura Humanitas, 2010.

- **Proză:** Ion Vianu, *Amor intellectualis. Romanul unei educații*, Editura Polirom, Iași, 2010; Marin Mălaicu-Hondrari, *Apropierea*, Editura Cartea Românească, București, 2010; O. Nimigean, *Rădăcina de bucsau*, Editura Polirom, Iași, 2010; Ioana Părvulescu, *Cartea întrebărilor*, Editura Humanitas, București, 2010.

- **Film:** *Autobiografia lui Nicolae Ceaușescu*, un film de Andrei Ujică; *Marți, după Crăciun*, regia Radu

Muntean; *Felicia, înainte de toate*, regia Răzvan Rădulescu și Melissa de Raaf; *Kapitalism. Rețeta noastră secretă*, un film de Alexandru Solomon.

- **Teatru:** Emil Boroghină, directorul fondator al Festivalului Internațional „Shakespeare”, pentru ediția din 2010, centrată tematic pe capodopera „Hamlet”; regizorul Tompa Gabor, pentru managementul Festivalului Internațional „Interferențe”, ediția din anul 2010; actrița Ofelia Popii, pentru cele șapte roluri din spectacolul-recital „Feli” de Lia Bugnar, la Teatrul Național *Radu Stanca* din Sibiu.

- **Arte plastice:** pictorul Ștefan Pelmuș, pictorița Doina Mihăilescu, sculptorița Silvia Radu și pictorul Constantin Blendea.

- **Muzică:** dirijorul Cristian Mandeal, violoncelist Marin Cazacu – pentru „Festivalul Enescu și muzica lumii”, precum și ediția a XX-a a festivalului *Săptămâna Internațională a Muzicii Noi* (directori artistici compozitorii Mihaela Stănculescu Vosganian și Irinel Anghel).

- **Educație și învățământ:** *Asociația Verde crud pentru Protecția Mediului* – cu proiectul educațional „Revoluția Eco”; Asociația A.R.T. Fusion, IRSCA Gifted Education, Asociația Română de Dezbatere, Oratorie și Retică – ARDOR.

- **Știință:** exploratorii Constantin Lăcătușu și Cornel Coman, precum și cercetătoarea Raluca-Ioana Van Staden.

- **Reviste și suplimente culturale:** publicațiile *Apostrof*, *Idea* și *Lettre internationale*.

- **Emisiuni, campanii și transmisiuni TV culturale:** *Literatura de azi*, moderator: Daniel Cristea Enache, TVR Cultural; *Rezistența prin cultură*, moderator: Stejărel Olaru, TVR Cultural; *Ca la carte*, moderator: Cristian Tabără, TVR 1.

- **Web-site-uri culturale:** *CineFan.ro*, *AgențiadeCarte.ro*, *ArtActMagazine.ro*.

- **Proiecte culturale, bienale și festivaluri:** *Festivalul de Dramaturgie Contemporană*, Brașov; *Festivalul Internațional al Teatrului de Animație Bucurii pentru copii. Spectacole de colecție*, Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului Muzical *Viața e frumoasă* și proiectul cultural al Institutului Polonez *Anul Chopin în România*.

Muzeul Militar Național

Fondat în decembrie 1923, *Muzeul Militar Național* reprezintă un monument dăruit întru cinstirea ostașului român – indiferent de epocă și rang, care s-a jertfit pentru ca să ne putem iubi patria și pământul așa cum se cuvine.

- **Preocupare veche**
Preocuparea pentru înființarea unui muzeu militar datează din anul 1865, când la *Arsenalul Armatei* din București se creează un depozit în care sunt păstrate drapel, uniforme și arme ieșite din dotare. În anii următori, colecția se îmbogățește cu noi obiecte, astfel că, în 1893, într-o încăpere a *Arsenalului*, se creează un mic muzeu, *Muzeul Artileriei*. 21 de ani mai târziu, patrimoniul acestuia, conștând în 126 tunuri, mitraliere, țevi și afete, 394 proiectile de artilerie, 682 arme albe și de foc, 601 cartușe de infanterie, 575 decorații și accesorii pentru decorații, 73 drapele, 13 machete, 15 uniforme și accesorii pentru uniforme, patru armuri, 142 piese arheologice, șase sculpturi, două tablouri și 214 alte piese, intră în componența *Muzeului Național de Antichități* de pe Șoseaua Kiseleff. Din cauza Primului Război Mondial, în anul 1916, o parte însemnată a acestui patrimoniu este evacuat la Odessa, în Rusia. Din păcate, aceste piese nu au mai fost recuperate niciodată.

- **Renășterea muzeului**
Anii de după război au însemnat renășterea muzeului militar. Astfel, în 1919, Ministerul Agriculturii și Domeniilor cedează către Ministerul de Război „Palatul Artelor”, „Cula” și „Ospătaria”, ridicate în *Parcul Carol* cu prilejul *Expoziției Naționale* din 1906, pentru a adăposti viitorul muzeu militar. Obiectele expuse cu prilejul *Expoziției Ligii Culturale*, din același an, sunt transferate noii instituții în formare, iar director al acesteia este numit colonelul C. Ștefănescu Amza. La 31 decembrie, patrimoniul instituției număra 533 arme albe și de foc, 189 drapele, 95 uniforme, 144 lucrări de artă plastică, precum și 1.434 de proiectile și grenade.

- **Instituție de sine stătătoare**
După o amenajare ce a durat trei ani, prin Înaltul Decret nr. 6.064 din 18 decembrie 1923, *Muzeul Militar Național* devine instituție de sine stătătoare, cu îndatorirea să se ocupe cu adunarea, clasarea, conservarea și expunerea măturilor referitoare la istoria armatei române. Totodată, muzeului îi revine misiunea de a înființa secții militare atât pe lângă muzeele regionale din țară, cât și pe lângă muzeele militare străine. În anul 1933, muzeul avea două filiale la Mărășești și Craiova, precum și o serie de secții militare românești în Cehoslovacia, Franța, Italia, Iugoslavia și Belgia. În perioada premergătoare celui de-al Doilea Război Mondial, Muzeul Militar a avut de suferit atât din pricina incendiului din 1938, cât și din cauza cutremurului din '40.

- **Renăscut**
Începând cu a doua jumătate a anilor '50, muzeul renăște. Și nu oricum, ci organizat conform ideologiei
Unu de aseflă Muzeul Militar Național?
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Renăscut**
Începând cu a doua jumătate a anilor '50, muzeul renăște. Și nu oricum, ci organizat conform ideologiei

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

- **Unu de aseflă Muzeul Militar Național?**
Muzeul Militar Național se află în imediata apropiere a Gării de Nord, pe strada Mircea Vulcănescu nr. 125-127, și se poate vizita, de marți până duminică, între orele 09:00 și 17:00.

Programele Televiziunii *România de Mâine* și *RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 21 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:05 **Cronica scepticului** (r)
 06:30 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Parodi Press.**
 Emisiune de Nicolae Iliescu
 09:00 **Nimic fără lege.**
 Emisiune de Florin Făiniși
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 13:00 **Agricultura și alimentația** (r)
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. **Dorin Sarafoleanu** la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo USH*
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 18:30 **Stagiunea muzicală TVRM.**
 Emisiune de Stela Cristea
 19:00 **Comorile orașului.**
 Emisiune de Cezar Lungu
 19:30 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 20:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
 21:00 **Academica – Știință.**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 22:00 **Harețiștii.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
 23:00 **Film documentar – Michel Vaillant**
 00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
 04:00 **Film documentar** (r)
 05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARȚI – 22 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:05 **Harețiștii** (r)
 06:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Grădina cu statui** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Film documentar – Globe spin**
 09:00 **Gândești, deci ești.**
 Emisiune de Victoria Duțu
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 13:00 **Invitatul de la ora 13.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 14:00 **Din sălile de concert.**
 Emisiune de Mihai Darie
 14:30 **Un răspuns pentru fiecare.**
 Emisiune de Simona Șerban
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Istoria cu învățătura.**
 Emisiune de Valeriu Răpeanu
 20:00 **Recital muzical.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 20:30 **Nocturna.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:00 **Ani de liceu.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
 23:15 **Călători în timp.**
 Emisiune de Violeta Screciu

TVRM Cultural

LUNI – 21 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Cronica scepticului** (r)
 07:00 **Echipele Gusti** (r)
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Panteon** (r)
 09:30 **Am venit cu drag la voi** (r)
 11:30 **Academia copiilor** (r)
 13:00 **Ecumenica** (r)
 14:00 **TVRM-edicina – direct**
 15:00 **Dor de acasă** (r)
 17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
 18:00 **Un răspuns pentru fiecare**
 18:30 **Recital muzical** (r)
 19:00 **Aplauze pentru harețiști**
 19:30 **La sfat cu medicul**
 20:00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)
 21:00 **Cărți în instanță**
 22:00 **Profil spiritual – arhivă**
 23:00 **TVRM-edicina** (r)
 00:00 **Echipele „Gusti”** (r)
 01:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
 03:00 **Ecumenica** (r)
 04:00 **Cărți în instanță** (r)
 05:00 **TVRM-edicina** (r)

MARȚI – 22 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Nimic fără lege** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Generalul Cinema** (r)
 09:30 **La sfat cu medicul** (r)
 10:00 **Film artistic străin**
O doamnă adevărată (Austria, 2002)(r)
 11:30 **Agricultura și alimentația** (r)
 12:30 **Scrisori de acreditare** (r)
 13:00 **Invitatul de la ora 13 – direct**
 14:00 **Știință și spiritualitate**
 15:00 **Profil spiritual – arhivă**
 16:00 **Stagiunea muzicală TVRM**
 16:30 **Biblioteca virtuală** (r)
 17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 18:00 **Academia copiilor** (r)
 19:30 **Comorile orașului**
 20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**
 20:30 **Nocturna – direct**

00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 04:00 **La hanul morăriței** (r)
 05:00 **Călători în timp** (r)

MIERCURI – 23 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Ani de liceu** (r)
 06:40 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Contrapunct** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Virtuți și vicii.**
 Emisiune de Alexandru Lucinescu
 09:00 **Românul, cetățean european.**
 Emisiune de Cristina Păiușan-Nuică
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 13:00 **Muzart.** Emisiune de Dumitru Nicolae
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. **Alexandru Oproiu** la dispoziția dvs.
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Lumea văzută de aproape.**
 Emisiune de Neagu Udriou
 20:00 **Noi consumatorii.**
 Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
 20:30 **Circulați, vă rog.**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Academica – Economia pentru cine?**
 Emisiune de Ilie Șerbănescu
 22:00 **Lumea sporturilor.**
 Emisiune de Cristina Matei
 22:30 **Film documentar – Filme, filme, filme**
 23:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
 00:15 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
 04:00 **Istoria cu învățătura** (r)
 05:00 **Academica Știință** (r)

JOI – 24 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Lumea sporturilor** (r)
 06:40 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Academica – Știință.**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 13:00 **La hanul morăriței.**
 Emisiune de Paulina Irimia
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. **Andrei Firiță** la dispoziția dvs
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Agricultura și alimentația.**
 Emisiune de Constantin Predilă
 20:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu
 20:30 **Atelier tv studențesc.**
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 21:00 **Academica – Cărți în instanță.**
 Emisiune de Florin Rotaru
 22:30 **Lauri pentru liceeni.**
 Emisiune de Cristina Matei
 22:30 **Film documentar – Absolut minunat**
 23:00 **Consum cultura.**
 Emisiune de George Stanca

MIERCURI – 23 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Românul, cetățean european** (r)
 07:00 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
 07:30 **Șlagăr fix**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Parodi press** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 10:00 **Nocturna** (r)
 11:30 **Am venit cu drag la voi**
 13:30 **Deutsche Welle** (r)
 14:00 **TVRM-edicina – direct**
 15:00 **Generația în teniși – arhivă**
 16:00 **Arhiva TVRM** (r)
 17:00 **Cărți în instanță** (r)
 18:00 **Viața ca un spectacol** (r)
 19:00 **La Hanul Morăriței** (r)
 20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**
 20:30 **Noi, consumatorii**
 21:00 **Echipele „Gusti”**
 22:00 **Istoria cu învățătura – arhivă**
 23:00 **TVRM-edicina** (r)
 00:00 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
 00:30 **Deutsche Welle** (r)
 01:00 **Cărți în instanță** (r)
 02:00 **Viața ca un spectacol** (r)
 03:00 **La Hanul Morăriței** (r)
 04:00 **Echipele „Gusti”** (r)
 05:00 **TVRM-edicina** (r)

JOI – 24 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Scrisori de acreditare** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Nimic fără lege** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 10:00 **Galele TVRM** (r)
 11:30 **Adevăratele stele** (r)
 13:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 14:00 **TVRM-edicina – direct**
 15:00 **Istoria cu învățătura – arhivă**
 16:00 **Grădina cu statui** (r)
 17:00 **Nocturna** (r)
 18:30 **Cărți și probleme – arhivă**
 19:30 **Cronica scepticului** (r)

00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 04:00 **Nocturna** (r)
 05:30 **Deschide cartea!** (r)

VINERI – 25 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Lauri pentru liceeni** (r)
 06:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 07:00 **Contrapunct** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Scena ca istorie.**
 Emisiune de Violeta Screciu
 09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 13:00 **Femeia – adevăr și poveste.**
 Emisiune de Ana Maria Ghiur
 13:30 **Film documentar – Cinemania**
 14:00 **Din sălile de concert.**
 Emisiune de Mihai Darie
 14:30 **Cronica ST.**
 Emisiune de Cristian Român
 15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 19:00 **Panteon.**
 Emisiune de Neagu Udriou
 19:30 **Recital muzical.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 20:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu Simona Șerban
 21:00 **Casă dulce românească.**
 Emisiune de Cătălin Maximciuc
 22:00 **Performerii în arenă.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Cinefilia.**
 Emisiune de Daniel Paraschiv
 23:30 **Șlagăr fix.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
 04:00 **Film documentar** (r)
 05:00 **Panteon** (r)
 05:30 **Atelier TV studențesc** (r)

SÂMBĂȚĂ – 26 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Performerii în arenă** (r)
 06:30 **Casă dulce românească** (r)
 07:30 **Noi consumatorii** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 11:00 **Academia copiilor.**
 Emisiune de Irina Haidet
 12:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu
 12:30 **Cronica scepticului.**
 Emisiune de Cristian Român
 12:57 **Promo**
 13:00 **En garde!**
 Emisiune de Carmen Fulger
 14:00 **Un actor în culise.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 14:30 **Adevăratele stele.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 15:58 *Promo*
 16:00 **Magazin de weekend.**
 Emisiune de Marius Voicu
 16:30 **Cinepanorama.**
 Emisiune de Eugen Atanasiu

VINERI – 25 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Noi, consumatorii** (r)
 07:00 **Un răspuns pentru fiecare** (r)
 07:30 **Un actor și rolurile sale – arhivă**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Aplauze pentru harețiști** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
 10:00 **En garde!** (r)
 11:00 **Atelier TV studențesc**
 11:30 **Cronica ST** (r)
 12:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 13:00 **Comorile orașului** (r)
 13:30 **Deutsche Welle** (r)
 14:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
 15:00 **Profil spiritual – arhivă**
 16:00 **Echipele „Gusti”** (r)
 17:00 **Muz-art** (r)
 18:00 **Cinefilia** (r)
 19:00 **Consum cultura** (r)
 20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**
 20:30 **Nimic fără lege**
 21:00 **La Hanul Morăriței**
 22:00 **Românul, cetățean european**
 22:30 **Femeia, adevăr și poveste**
 23:00 **Șlagăr fix**
 23:30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
 00:00 **Atelier TV studențesc** (r)
 00:30 **En garde!** (r)
 01:30 **La Hanul Morăriței** (r)
 02:30 **Lumea văzută de aproape** (r)
 03:30 **Muz-art** (r)
 04:30 **Românul, cetățean european** (r)
 05:00 **Consum cultura** (r)

SÂMBĂȚĂ – 26 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Gândești, deci ești** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Întâlnire cu folclorul** (r)
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Atelier TV studențesc** (r)

17:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
 18:30 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
 19:30 **Am venit cu drag la voi.**
 Emisiune de Georget Nuci
 21:30 **Viața ca un spectacol.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 22:30 **Film artistic – Kurt Vonnegut – Bun venit în casa maimuței (*SUA*) (I)**
 O antologie bazată pe povestirile scurte din colecția „Welcome to Monkey Hose” (Bun venit în Casa Maimuței), a lui Kurt Vonnegut; formate din trei scut-metraje
 Film artistic 1991; genul: aventuri/ SF
 00:00 **Cafe concert.** Emisiune de Sorin Petre
 00:30 **Adevăratele stele** (r)
 02:00 **Viața ca un spectacol** (r)
 03:00 **Academica Știință** (r)
 04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 27 martie 2011

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Cinepanorama** (r)
 06:30 **Panteon** (r)
 07:00 **Deutsche Welle.**
 Emisiune de Oana Popescu
 07:30 **Deschide cartea!**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 08:00 **Ecumenica.**
 Emisiune de Sorin Bejan
 09:00 **Vorbiți, scrieți românește.**
 Emisiune de Miorița Got
 09:30 **Basmele copilăriei.**
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:30 **Idei în dialog.**
 Emisiune de Corneliu Toader
 12:00 **Starea de duminica.**
 Emisiune de Sorin Bejan
 12:30 **Scena ca istorie.**
 Emisiune de Violeta Screciu
 13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.** Emisiune de Ioan Filip
 14:00 **Șlagăr fix.**
 Realizator Sorin Lupașcu
 15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.**
 Emisiune de Viorel Popescu
 16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.**
 Emisiune de Maria Gheorghiu
 17:00 **Scrisori de acreditare.**
 Emisiune de Mihaela Mihailide
 17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment
 Realizator Puiu Stoicescu
 19:30 **Grădina cu statui.**
 Emisiune de Neagu Udriou
 20:30 **Galele TVRM organizate de Societate Națională Spiru Haret pentru Educație Știință și Cultură**
 Emisiune de Georget Nuci
 22:00 **Film artistic – Kurt Vonnegut – Bun venit în casa maimuței (*SUA*) (II)**
 O antologie bazată pe povestirile scurte din colecția „Welcome to Monkey Hose” (Bun venit în Casa Maimuței), a lui Kurt Vonnegut; formate din trei scut-metraje
 Film artistic 1991; genul: aventuri/ SF
 00:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
 01:00 **Dor de-acasă** (r)
 03:00 **Galele TVRM** (r)
 05:00 **Scena ca istorie** (r)

*În emisiunea **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** sunt prezentate **Consultatii pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

09:30 **Academia copiilor**
 11:00 **Lumea văzută de aproape**
 12:00 **Știință și spiritualitate** (r)
 13:00 **Invitatul de la ora 13** (r)
 14:00 **Scrisori de acreditare**
 14:30 **În căutarea folk-ului pierdut**
 15:30 **Gândești, deci ești**
 16:00 **Adevăratele stele**
 17:30 **Virtuți și vicii** (r)
 18:00 **Viața ca un spectacol**
 19:00 **Aplauze pentru harețiști**
 19:30 **Șlagăr fix**
 20:00 **Generalul cinema**
 20:30 **Cronica scepticului**
 21:00 **Galele TVRM**
 22:30 **Lumea văzută de aproape** (r)
 23:30 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
 00:00 **Cronica scepticului** (r)
 00:30 **Invitatul de la ora 13** (r)
 01:30 **Academia copiilor** (r)
 02:30 **Scrisori de acreditare** (r)
 03:00 **Gândești, deci ești** (r)
 03:30 **Viața ca un spectacol** (r)
 04:30 **Galele TVRM** (r)

DUMINICĂ – 27 martie 2011

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Aplauze pentru harețiști** (r)
 07:00 **Gândești, deci ești!** (r)
 07:30 **Stagiunea muzicală TVRM** (r)
 08:00 **Cronica ST**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Deutsche Welle**
 09:30 **Noi, consumatorii** (r)
 10:00 **Ecumenica**
 11:00 **Cinefilia**
 12:00 **Agricultura și alimentația**
 13:00 **Întâlnire cu folclorul**
 13:30 **Grădina cu statui**
 14:30 **Parodi press**
 15:00 **Muz-art**
 16:00 **Recital muzical**
 16:30 **Consum cultură**
 17:30 **Dor de-acasă – direct**
 19:30 **Panteon**
 20:00 **En garde!**
 21:00 **Film artistic străin**
Uniți în dragoste (Austria, 2002)
 22:30 **Un actor și rolurile sale – arhivă** (r)
 23:00 **Biblioteca virtuală**
 23:30 **Cărți și probleme – arhivă**
 00:30 **Agricultura și alimentația** (r)
 01:30 **Dor de-acasă** (r)
 03:30 **Biblioteca virtuală** (r)
 04:00 **En garde!** (r)
 05:00 **Grădina cu statui** (r)

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
 Realizator: Tiberiu Ursan

10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
 Realizator: Robert Tache

13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
 Realizator: Kristine
Marți 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
 Realizator: Sorin Lupașcu

16.00-19.00
FRESH NEWS
 Realizatori: Otilia Zamfir

19.00-22.00
DESTRESEARA
 Realizator: Maria Ilie

22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00-06.00 – NIGHT FEVER

23.00-24.00
Luni-Joi CAFÈ NOCTURN
 Realizator: Luminița Bondrea
Luni 00.00-01.00 PRINTRE RÂNDURI (r)
 Realizatori: Otilia Zamfir

02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Marți 00.00-02.00 – TOP 30 (r)
 Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma

02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Miercuri 00.00-02.00 – 80 REMEMBER (r)
 Realizator: Robert Tache

02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Joi 00.00-01.00 – Metalmorfoza
 Realizator: Marru

01.00-07.00 – NIGHT FEVER

SÂMBĂȚĂ – DUMINICĂ

06.00-09.30
MUZICĂ

09.30-10.00
MINI RADIO SHOW
 Realizator: Irina Haidet

Programul de arhitectură *Hotel* în evoluția Arhitecturii din România

Conf. univ. dr. arhitect Adrian MAHU

Oportunitatea unei prelegeri despre construcțiile de hoteluri din România mi-a fost prilejuită de proiectul „Hotel” de la anul IV al Facultății de Arhitectură din Universitatea *Spiru Haret*.

Hotel *Cap Aurora*

Ca „arhitect planșetar” – așa cum îi denumea profesorul meu, academicianul Octav Doicescu, pe arhitecții care o viață întreagă au trudit la planșetă, concepând proiecte de tot felul, am marele avantaj că am putut cunoaște fenomenul proiectării în România din interior.

Ca teoretician, cu un doctorat în Teorie și Critică de Arhitectură, susținut în anul 1980, am avut șansa să ajung la un anumit grad de obiectivitate favorizat de distanțarea în timp de fenomenul proiectării, distanțare în timp ce nu a fost atât de mare încât să altereze prospețimea memoriei.

Consider că Programul de arhitectură „Hotel” are o însemnătate deosebită pentru Arhitectura din România și în rândurile care urmează voi încerca să-mi justific opinia.

În perioada interbelică, Arhitectura din România, odată cu realizările arhitectului Horia

capitele ale ordinelor doric, ionic, corintic, mult disproportionat pentru funcțiunile uzuale.

Canoanele clasice se aplicau la construcțiile oficiale, dar și la construcțiile banale, cu destinații

din ce în ce mai diverse. Rezultatul imediat: costuri enorme și termene foarte lungi în execuție. Nu știu câți dintre tinerii de astăzi au aflat că, până în 1953, consilierii sovietici coordonau întreaga activitate în toate sectoarele economice, politice, artistice și că trupele sovietice de ocupație au staționat în România până în anul 1958.

Câteva din vestigiile cele mai importante ale „Realismului Socialist” mai dăinuie încă în București: un teatru de vară construit cu ocazia *Festivalului Tineretului* de la București, din 1953; *Teatrul de Operă, Casa Scânteii*, care, la o scară mai mică, amintește izbitor de celebra Universitate *Lomonosov* și de alte câteva clădiri având aceeași expresie plastic-arhitecturală, dar cu alte funcțiuni: hoteluri și sedii de ministere din Moscova. Nu spunea, oare, Stalin, atunci când se proiectau stațiile metroului

a costurilor la un hotel) de cca. 50.000 lei (moneda de atunci) era de aproape 4-5 ori mai mic decât al unui proiect de hotel realizat în stilul „Realismului Socialist”, de către un arhitect, de altfel respectabil pentru calitățile lui de teoretician și critic al arhitecturii.

Gheorghe Gheorghiu Dej a fost câștigat de noua concepție de proiectare a construcțiilor hoteliere și i-a dat mână liberă arhitectului Lăzărescu.

Acesta avea calitatea de a fi un manager înăscut: știa foarte bine să-și selecteze oamenii din colectivul lui de proiectare și să-i mobilizeze; așa a strâns în jurul lui arhitecți de mare valoare precum Lucian (Lucky) Popovici, Solari Grimberg, Dinu Gheorghiu, Gabriel Cristea, Mina Laurian, Anca Borcovan și alții.

Era un campion al eficienței: reușea să definească proiectele la termenele de predare extrem de scurte, care i se impuneau, și să le încadreze în devize cât mai mici.

Prima lucrare de arhitectură funcționalistă pe litoral a colectivului Lăzărescu, cred că nu greșesc când afirm, a fost o colonie pentru copii, amplasată între stațiunile Eforie Nord și Eforie Sud, în ceea ce pe atunci se numea stațiunea Vasile Roaită. Colonia „Cravatele roșii”, inaugurată în anul 1957, cu un concept de o mare simplitate, impresiona prin expresia plastic-arhitecturală dată de amplele rampe care uneau parterul aflat la nivelul plajei de camerele de odihnă ale grupelor de câte 15 copii, lângă care se aflau grupurile sanitare și camerele educative, de la etaj. Au urmat alte câteva construcții hoteliere la Eforie Nord și câteva de alimentație publică (Restaurantul „Perla Mării”). Restaurantul „Perla Mării” parcă plutea alb și gracios, sprijinindu-se pe subțiri stâlpi din țevă metalică. Imaginile proaspete creau o impresie puternică asupra aceluia care în acei ani începeau să viziteze în număr tot mai mare litoralul. În doar câțiva ani, litoralul românesc devenise laborator de experimentare principal pentru noi materiale și tehnologii de execuție. Proiectul de anvergură al întregii stațiuni Mamaia, un ansamblu cu 10.000 de locuri de cazare, a devenit emblema noii arhitecturi funcționaliste din România.

Dispunerea construcțiilor hoteliere pe teren s-a făcut la Mamaia astfel încât să beneficieze de cât mai multe avantaje: toate camerele să aibă vedere atât către mare, cât și către lacul Siutghiol; să se evite dispunerea camerelor de cazare către vest, orientare nefavorabilă în lunile de vară la noi; să se folosească optim curenții de aer pentru a beneficia în permanență de briza mării și să se mențină o scară arhitecturală cât mai umană și reconfortantă.

Mai trebuie arătat că ansamblul Mamaia proiectat de colectivul lui

Teatrul de vară și hotel *Perla*, Mamaia

Cezar Lăzărescu s-a realizat în mai puțin de patru ani, până în anul 1962.

Expoziția „Arhitectura RPR”, deschisă în anul 1961 în perioada mai-iulie, care a fost vizitată de 330.000 de turiști, reușea să prezinte o imagine de ansamblu a stadiului atins de arhitectura din România și să impună definitiv noua arhitectură funcționalistă.

Nu greșesc atunci când afirm că perioada cea mai fastă pentru arhitectura funcționalistă din România a fost între anii 1960-1977,

expediat imagini de la trei lucrări, dintre care două erau hoteluri: Hotelul *Alpin* (autor: arhitect Ion Rădăcină), Hotelul *Flora* (*Crown Plaza*, autor: arhitect Șerban Manolescu); cea de-a treia lucrare era *Biserica de la Orșova* (autor: arhitect Ioan Fackelman).

În perioada anilor '60 – '70, în arhitectura românească erau personalități „care au reușit să transforme ordinarul în extraordinar”. Fără posibilitatea de a se informa, așa cum există, astăzi,

Hotel *Lebăda*, Crișan

când, treptat, a evoluat către un funcționalism liric, atins în lucrări hoteliere de excepție așa cum erau: Ansamblul *Amfiteatrul* de la Neptun (autori arhitecți Șerban Manolescu și Radu Măniilă, lucrare terminată în 1972) și Ansamblul *Cap Aurora* (autor arhitect Dinu Gheorghiu, lucrare terminată în 1973).

Arhitectura hotelieră a căpătat tot mai multă personalitate reflectând, din ce în ce mai coerent, condițiile locului, ael „genius loci” – atât de specific pe litoralul Mării Negre, în deltă sau la munte.

În perioada anilor '70, au apărut hoteluri cu valențe plastic-arhitecturale deosebite, așa cum erau: hotelul *Lebăda* de la Crișan (autor arhitect Mircea Lupu) sau celebrele hoteluri din Poiana Brașov cu splendida lucrare, Hotel „Alpin” (autor arhitect Ion Rădăcină).

Trebuie să amintesc aici că în anii '80, când renumitul critic și teoretician Bruno Zevi mi-a cerut să-i trimit pentru revista lui „L'Architettura Cronache e Storia” câteva lucrări din România, i-am

Hotel *Alpin*, Poiana Brașov

profesioniști i-am cunoscut personal, i-am prețuit sincer și le păstrez o amintire de neșters.

De fapt, în acele timpuri, mulți dintre arhitecții pe care i-am amintit constituiau modele pentru studenții arhitecți și arhitecții tineri. Aș fi tare curios să cunosc dacă astăzi studenții arhitecți din România mai au modele dintre arhitecții români și care sunt aceste modele?

În cazul în care comparăm acum lucrările din perioada anilor '60 - '70 cu cele de astăzi vom constata că acele lucrări aveau multă personalitate, chiar o anumită poetică arhitecturală.

Ceea ce vedem astăzi nu reprezintă decât o expresie a sărăcirii mijloacelor de exprimare, care se reduc invariabil la pereții cortină, indiferent de funcțiunile pe care le reclamă programele de arhitectură.

Am repetat deseori: marea arhitectură este aceea de plinuri și goluri, a relațiilor dintre plin și gol. Printre arhitecți există butada potrivit căreia Corbusier a spart perețele și a creat fereastra totală, iar, apoi, tot restul vieții, s-a chinuit să-l refacă. (A se vedea *Biserica de la Ronchamp* – ultima lui creație mai importantă).

Dar perioada de înflorire a arhitecturii funcționaliste nu a durat nici 20 de ani.

Mai trebuie amintit că, în perioada 1960 – 1971, regimul totalitar din România dădea unele semne de relativă deschidere în interior și căuta să se afirmare pe plan internațional.

Aceste semne firave de liberalizare vor fi abandonate după 1971, odată cu întoarcerea lui Ceaușescu din vizitele făcute în Coreea de Nord și China.

După fatidicul cutremur din 4 martie 1977, dictatorul a intervenit tot mai brutal în actul de creație arhitecturală. Atunci s-a produs în arhitectura oficială din România o orientare către o pașă de *Postmodern*, care mima elemente din arhitectura clasică, pentru satisfacerea grandomaniei lui Ceaușescu.

Este simptomatic că, în iunie 1984, se inaugura lucrările la *Casa Poporului*, iar, la 16 decembrie 1986, dispărea *Mănăstirea Văcărești*, după unii cercetători cea mai mare mănăstire din Balcani.

În condițiile unui cadru concentrațional tot mai lipsit de orice speranțe, fără posibilitatea de a călători în afara țării și de a se informa pentru a ține pasul cu evoluția arhitecturii, a apărut, firesc, exodul arhitecților din România.

Prin formația lor, arhitecții constituie una dintre categoriile socio-profesionale cu deschiderile cele mai largi și arhitecții din toate timpurile au reclamat dreptul de a gândi liber și de a visa.

Îmi vine în minte o cugetare a lui Antoine de

Sediul politic, Baia Mare

Saint-Exupery: „Cum s-ar putea naște mari arhitecți dacă n-au făcut decât lucrări fără măreție?”.

La sfârșitul anului 1978 părăsea România arhitectul Dinu Gheorghiu. Ca dovadă a harului său stau mărturie cele peste 400 de lucrări realizate în 15 țări, după plecarea din patrie. Multe dintre aceste lucrări sunt hoteluri, dar nu numai, ci și bănci, centre de afaceri, ansambluri multifuncționale, insule întregi destinate loisirului în Kuwait și Bahrein. De altfel, el are un palmares impresionant: 21 mari premii internaționale, dintre care: șapte - premiul I, șase - premiul II, patru - premiul III și patru - mențiuni. De notorietate internațională se bucură azi, alături de Dinu Gheorghiu, arhitecții Dan Hanganu, stabilit în Canada, Ștefan Perianu, Ion și Mihai Munteanu, stabiliți în Paris, Alain Manolesco, stabilit tot în Paris, și încă mulți arhitecți români care s-au răspândit în colțuri de lume ducând acolo faima Școlii de arhitectură din România.

Cred că a sosit timpul ca studenții arhitecți din Universitatea *Spiru Haret* să cunoască marile personalități românești din domeniu și Facultatea de Arhitectură din această Universitate să găsească un drum propriu, care să acorde o mai mare atenție studierii Arhitecturii din România mai veche, dar și mai nouă.

Arhitecta Henriette Delavrancea-Gibory, o mare personalitate a arhitecturii noastre, spunea adesea: „Căutați-vă personalitatea dacă credeți că o aveți, dar fiți arhitecți români”.

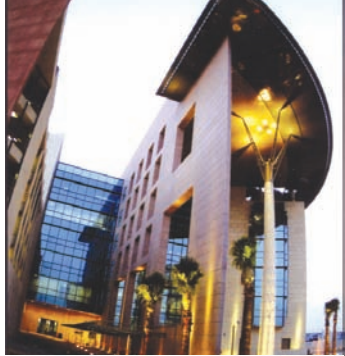
La rândul său, profesorul Cezar Lăzărescu repeta: „Am căutat mereu să fiu cu inșuni și lucrările mele să-mi semene”.

Cu atât mai mult trebuie să ne reamintim de vorbele lor noi, cei care avem drept patron spiritual al Universității pe marile pedagog și patriot Spiru Haret, care spunea: „Sistemul școlar al unei țări trebuie să fie oglinda fidelă a trebuințelor și caracterului național al poporului care o locuiește”.

Complexul *Al Fanar*, Kuwait
arhitect Dinu Gheorghiu

Al Ahli Bank, Bahrein
arhitect Dinu Gheorghiu

Porto Center, Salonic
arhitect Dinu Gheorghiu

MANIFESTE PENTRU BUCUREȘTI

- cinci perspective oferite de studenții arhitecți ai Universității *Spiru Haret* -

(Urmare din pag.1)

Strada, care este o prelungire a spațiului public, a fost invadată, atât fizic, cât și prin alte manifestări (precum iluminat indirect sau mirosul), de către spațiul privat al teraselor și restaurantelor. În acest context, străzile au devenit îngheșuite, fiind lipsite de o varietate de trasee.

Soluția propusă prin acest manifest constă în realizarea unei străzi alternative, pornind de la folosirea unor spații și puncte de interes neapreciate la adevărată lor valoare.

Având o tramă regulată, această stradă ar putea fi reprodusă și în alte zone al Bucureștiului, nu doar în centru. Cel de-al patrulea *Manifest*, „*Limitele*”, a pornit de la o investigație bazată pe elemente culturale, fizice, istorice și filosofice. În percepția studenților, care au luat parte la proiect, Bucureștiul „este o sumă de entități care lucrează individual și nu conlucrează pentru interesul general al orașului.”

Conceptul de limită a fost definit spațial și filosofic; din punct de vedere spațial, limita fiind o linie care separă două terenuri cu valorizare echivalentă și suprafață, unde se întâlnesc două teritorii cu valori zări diferite. În sens filosofic, limita a fost percepută ca

punctul în care ajung facultățile unei persoane. Cele două sensuri au fost suprapuse, urmându-se ca sensului spațial să i se atribue și percepțiile diferite ale fiecăruia.

În contextul Bucureștiului s-a constatat că orașul se dezvoltă predominant între două repere naturale, Dâmbovița și Colentina. În acest context, studențele au sesizat ca fiind oportună introducerea unui al treilea reper, care să determine o dezvoltare și în zona de sud-vest a Bucureștiului, cu referire la cartierele Rahova și Ferentari, care nu se dezvoltă în același ritm.

Ideea de limită, percepută inițial ca o separare, a fost transformată, prin propunerea făcută, într-o unificare. Astfel, limita a devenit, prin intermediul acestui manifest, un spațiu care să permită traversarea zonei sud-vestice și care să ajute la integrarea cartierelor problematice, în oraș.

Manifestul a fost orientat spre „Casa Poporului”, văzută ca o falsă imagine și un nume fals, căci, în fapt, clădirea nu este o casă a poporului. Astfel, s-a propus realizarea, prin contrast, a unei clădiri care să aparțină poporului. Prin această intervenție se schimbă, practic, unghiul de percepție și scara lucrurilor.

În cadrul acestui manifest, este importantă relaționarea dintre limitele

deja existente, cele ale Casei Poporului, și limitele propuse.

Orașul, văzut ca organism în continuă mișcare, care impune limite și căruia îi sunt impuse limite, trebuie să aibă capacitatea, în accepțiunea studenților care au propus acest manifest, să integreze limitele din trecut.

Cel de-al cincilea proiect propus a abordat tema „*Apei*”. Pornind de la ideea că acest element natural este prost gestionat în București, studenții s-au concentrat asupra Dâmboviței, analizând cursul său atât din punct de vedere funcțional, al spațiilor verzi, al instituțiilor publice și centrelor de interes, cât și al accesului auto.

Prin acest manifest, viitorii arhitecți au propus crearea unor zone de promenadă către râu, capabile să dea oamenilor acces direct la apă. Astfel, fără a afecta casele și construcțiile existente, s-ar reuși integrarea râului în oraș și nu, doar, ocolirea unui canal, așa cum se întâmplă în prezent.

Propunerea este însoțită și de o reprezentare a părții carosabile, care ar fi mutată de pe un mal pe celălalt, într-un zigzag, acolo unde zonele de promenadă ar atrage orașul spre apă. Zigzagul s-ar desfășura pe toată lungimea cursului apei, integrând podurile aferente.

Ca o concluzie la cele prezentate, arh. Maria Duda, coordonatorul proiectului „*Manifeste pentru București*”, a amintit contextul în care s-au conturat aceste idei și proiecte. Astfel, lucrările s-au desfășurat pe parcursul unui work-shop de 5 zile, în vara anului 2010, fiecare grup alegând o tematică, pe care ulterior a analizat-o și dezvoltat-o. Cele 5 echipele participante au produs un proiect, însoțit de imagini - tablou, prin care au reprezentat ideile respective.

Macheta „*Manifestelor pentru București*”, expusă la rândul său la Căminăria Cărturești, „arată cum ar fi Bucureștiul dacă aceste proiecte s-ar realiza împreună, având ca reper inelul mobilității - orașul suspendat, rețeaua de piețe, în zonele cartierelor de locuințe, străzile alternative - publice în adevăratul sens al cuvântului, cu locuri de stat, de promenadă și de întâlnire, limitele, cu bulevardul monumental, și traseul apei”.

Și pentru ca manifestele să capete o componentă practică, o parte dintre ele se vor transforma în lucrări de licență. Coordonorul *Manifestelor*, arh. Maria Duda și-a exprimat speranța ca acest proiect-pilot să se continue și în anii următori.

Foto: Ana Maria CETĂȚEAN
Mihăiță ENACHE